

Volg Mij!

Tijdschrift
voor jonge
Christenen

Voetbal

Vrouwelijke & mannelijke sieraden

De Christen en de wet

4/2015

Inhoud

■ Uit de actualiteit:	
Voetbal	4
■ Jezus Christus:	
Hoe sta jij tegenover Jezus Christus?	8
■ Bijbelstudie:	
Het Boek Spreuken (4)	11
■ Vragen en antwoorden:	
Ziel, hart & geest	16
■ De Bijbelse praktijk:	
Gods beloften en hun vervulling	18
De Christen en de wet	23
De 10 geboden – voor Christenen zonder betekenis?	27
Mannelijke & vrouwelijke sieraden	30
■ Levensportretten:	
Gods werk in cel en concentratiekamp	33
■ Goed Nieuws:	
De entree is betaald	36

Colofon

© en abonnementen:

Stichting Uit het Woord der Waarheid
www.uhwdw.nl / www.debijbelvoorjou.nl
Postbus 260
7120 AG Aalten (Nederland)
Tel. 0543 - 47 17 46
e-mail: bestel@uhwdw.nl
Alle vragen i.v.m. abonnementen
richten aan de uitgever!

Redactie:

www.ChristelijkJeugdwerk.nl
E-mail: VolgMij@christelijkjeugdwerk.nl

Lay-out en ontwerp:

Andre Dietermann, www.dtp-medien.de

Volg Mij! verschijnt min. zes keer per jaar. Abonnementsprijs Nederland 18,95 euro, Europa 26,95 euro (incl. verzending).

Gebruikte Bijbelvertaling: veelal de Herziene Statenvertaling, soms de Statenvertaling 1977 en wat betreft het Nieuwe Testament de Voorhoeve-editie.

Een paar dagen geleden reed ik langs een schitterende Mercedes-terreinwagen ML 400. De chauffeur was ongeveer van mijn leeftijd. Dat zette mij aan het denken over 'succes in het leven'. Welke successen zijn eigenlijk de moeite waard om naar te streven? Waarom werken veel mensen even goed en even lang en boeken toch verschillende resultaten?

Een voorbeeld: een agrariër in de derde wereld beschouwt zichzelf als succesvol, wanneer hij zijn gezin te eten kan geven; maar een ijverige CNC-frezer in Europa zal meestal niet het allerhoogste doel voor ogen hebben, maar toch altijd veel meer willen dan alleen voldoende eten.

We zijn succesvol, wanneer wij de gestelde doelen bereikt hebben. Bij de sterren in de voetbalwereld is het doel helder: ze willen kampioen worden. En welke doelen hebben wij als Christenen? Juist in tijden dat de uiterlijke dingen instorten (opleiding en werkgelegenheid, burgeroorlogen enz.), mogen wij ons concentreren op blijvende waarden. Hebben wij nog de juiste 'meetlat' in ons leven? Of het nu het gebied van het innerlijk is ('De Christen en de wet') of van het uiterlijk optreden ('Mannelijke en vrouwelijke sieraden') – ons grote doel is toch om de Heere Jezus, het Woord van het leven, te laten zien aan de buitenwereld. Zo kunnen we vrucht voor de Vader voortbrengen. Het Woord van God is daarvoor de enige maatstaf, maar ook de beste motivatie.

Want een doel bereik je met name goed wanneer je gemotiveerd bent. Bestaat er een betere motivatie voor gelovigen dan de geweldige Persoon en het werk van de Heere Jezus (is Hij écht mijn en jouw Meester?). Hem mag je overdenken en bewonderen (zie 'Hoe sta jij tegenover Jezus Christus?').

Dan wordt het regelmatige Bijbellezen een ontdekkingsreis, waarmee je steeds verder wilt gaan. Een oude zuster vertelde mij onlangs nog dat ze de Bijbel in een periode van 9 jaar opnieuw helemaal doorgelezen had. Ze las er als hulp nog een Bijbelverklaring naast. Nu gaat ze weer opnieuw beginnen ... Wie van ons heeft de Bijbel in de laatste jaren zo consequent gelezen?

Dan gaan onze ogen open voor de rijkdom van Gods Woord – en wij geven graag doelen op die onze omgeving belangrijk vindt; dat doen we ten gunste van betere en blijvende doelen, die werkelijk de moeite waard zijn. En het 'succes' hiervan (vreugde in de Heere, getuigen van Hem) zal zeker niet op zich laten wachten.

De nieuwe uitgave van 'Volg mij' wil je graag helpen om een gemotiveerd en in Bijbelse zin 'succesvol' Christen-zijn in praktijk te brengen.

Hartelijke groet van de redactie!

Lessen uit voetbal voor de meest serieuze wedstrijd voor Christenen

Als er weer eens EK of WK voetbal is, of een belangrijke landelijke wedstrijd, kijken honderdduizenden of zelfs miljoenen mensen ernaar. En daar zitten steeds meer Christenen bij ...

Gaat dat eigenlijk wel samen – Christen zijn en sport? Niet voor niets heeft de apostel Paulus toch aan zijn medearbeider Timotheüs geschreven dat de lichamelijke oefening tot weinig nut is (1 Tim. 4:8)?!

In dit vers wordt de sportieve training tegenover de Godvrezendheid geplaatst. De Godsvrucht betreft God op elk terrein van ons leven. Maar door lichamelijke training bereiken we in de eerste plaats lichamelijke fitheid. Toch worden op een aantal plaatsen in het Nieuwe Testament juist sportlui of aspecten van sportwedstrijden als een soort illustratie gebruikt voor een levend geloofsleven van de Christen.

● ‘Weet u niet dat zij die in de renbaan lopen, allen wel lopen, maar dat slechts één de prijs ontvangt? Loop dan zo dat u die verkrijgt. En iedereen die aan een wedstrijd deelneemt, beheerst zich in alles. Zij nu doen dat om een vergankelijke krans te ontvangen, maar wij om een onvergankelijke te ontvangen’ (1 Kor. 9:24vv).

● ‘Broeders, ikzelf denk niet dat ik het gegrepen heb, maar één ding doe ik: vergetend wat achter is, mij uitstrekkend naar wat voor is, jaag ik naar het doel: de prijs van de roeping van God, die van boven is, in Christus Jezus’ (Fil. 3:13vv).

● ‘Welnu dan, laten ook wij, nu wij door zo’n menigte van getuigen omringd worden, afleggen alle last en de zonde, die ons zo gemakkelijk verstrikt. En laten wij met volharding de wedloop lopen die voor ons ligt, terwijl wij het oog gericht houden op Jezus, de overste Leidsman en Voleinder van het geloof. Hij heeft om de vreugde die Hem in het vooruitzicht was gesteld, het kruis verdragen en de schande veracht en zit nu aan de rechterhand van de troon van God’ (Hebr.12:1vv).

Laten we in dit verband eens kijken naar voetbal. Het gaat dus in dit artikel niet zo zeer om de negatieve kanten van het voetballen. Denk maar aan de tijd die eraan besteed wordt, slechte vriendschappen die

je bij verenigingen kunt opdoen enz. – allemaal punten die trouwens ook het kijken van zulke wedstrijden raken. Het gaat om parallellen die we kunnen trekken naar ons geestelijke leven toe.

Eerst komt de toestemming voor de wedstrijd

Er kan maar één elftal, dat zich tevoren voor het eindtoernooi gekwalificeerd heeft, kampioen worden. Altijd geldt: er mogen tijdens het toernooi alleen spelers ingezet worden die speelgerechtigd zijn.

Voor de Duitse nationale voetbalploeg mogen bijvoorbeeld alleen spelers aantreden die de Duitse nationaliteit hebben, die een geldige spelerspas hebben en een verklaring van gezondheid bezitten.

Ook wie streeft naar een onvergankelijke kroon in het Koninkrijk van God, heeft zo iets als een ‘toelatingsbewijs’ nodig. Alleen wie zich een zondaar weet voor God en gelooft dat God Zijn Zoon Jezus Christus voor zijn schuld heeft geoordeeld, kan deelnemen aan de ‘wedstrijd’.

Wie alleen door goede werken een plaats in de hemel wil krijgen, zal geen succes hebben. De Heere Jezus zegt Zelf: ‘Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij’ (Joh. 14:6).

De spelregels

Wie voetbalkampioen wil worden, moet zich aan de spelregels houden. Niemand kan bij voetbal spelen volgens de regels voor handbal of volgens zelfbedachte regels. De regels zijn voor alle deelnemers dezelfde.

Voor de gelovigen is het niet anders. Een levend geloofsleven kunnen wij niet naar onze eigen ideeën vormgeven. De ‘spelregels’ voor de gelovigen zijn opgeschreven in de Bijbel, het Woord van God. Alleen in het Woord van God vinden wij de maatstaf waarnaar wij ons leven richten. De schrijver van Psalm 119 wijst ons daarop, als hij in vers 9 schrijft: ‘Waarmee houdt een jonge-

Volg Mij!

man zijn pad zuiver? Als hij dat bewaart overeenkomstig Uw Woord’.

De apostel Paulus zegt dat wij volgens de regels moeten strijden: ‘Als iemand aan een wedstrijd deelneemt, krijgt hij geen krans als hij de spelregels niet in acht heeft genomen’ (2 Tim. 2:5).

Voldoen aan de opdracht

Laten we ons eens een voetbalelftal voorstellen waarvan de spelers, hoewel ze al wel zijn opgesteld, niet willen spelen. Dan is het zonneklaar dat het team van de tegenpartij gemakkelijk spel heeft en wint.

Het is Gods wens dat wij dat wat Hij voor ons in de Bijbel heeft opgeschreven, in ons leven toepassen. Alleen *weten* wat in de Bijbel staat, is niet voldoende. Dat maakt Jakobus 1:22 ons duidelijk: ‘Wees daders van het Woord en niet alleen hoorders. Anders bedriegt u uzelf’.

De opdracht uitvoeren binnen de speeltijd

‘Een wedstrijd duurt 90 minuten’, zei de vroegere Duitse bondscoach Sepp Herberger eens, toen zijn elftal in de laatste minuut de vermeende overwinning verspeelde. Daarmee bedoelde hij dat de spelers zich tot op het fluitsignaal helemaal aan het eind van de wedstrijd moeten blijven concentreren, als ze succesvol willen zijn.

En er zit nog iets in deze zin: het winstgevendste doelpunt kan ik alleen tussen het fluitsignaal van de opening en van het slot scoren. De doelpunten in de training ervoor tellen net zo min mee als de mijmeringen achteraf over gemiste kansen.

Als Christenen hebben we ook opdrachten. We kunnen ze maar zólang vervullen, als wij op aarde leven. Daarna kan het niet meer. Wanneer onze levenstijd eindigt, is het te laat. Daarom moeten we elke dag aan onze taak werken, ook als het vlak voor het laatste fluitsignaal is.

Ieder heeft zijn eigen taak

Een succesvolle ploeg bestaat niet uit solisten. Ze heeft ook niet alleen aanvallers die spectaculaire doelpunten scoren. Bij de elf spelers op het veld is er een heldere taakverdeling, van keeper tot verdedigers en van middenvelders tot aanvallers.

Alleen wanneer iedereen zijn taak naar behoren vervult, kan het team succesvol zijn. Daarbij kun je geen enkele speler missen. Ieder wordt zo gepositioneerd, dat hij met zijn persoonlijke sterke kanten het

grootst mogelijke voordeel voor het team oplevert. Want elk elftal is maar zo goed als zijn zwakste speler.

De apostel Paulus wijdt aan dit thema heel 1 Korinthe 12. Niet vanuit sport, maar vanuit de gedachte van het ene Lichaam. Daar lezen we dat God ons verschillende gaven en taken gegeven heeft. De één als evangelist, de ander als herder of leraar; en er worden nog veel andere taken genoemd die gedaan moeten worden en van groot belang zijn.

Om te verduidelijken hoezeer elk van deze gaven nodig is, maakt de apostel een vergelijking met het menselijke lichaam. Zoals in een gezond lichaam elk orgaan en elk bot op zijn plaats functioneert, zo zouden wij dat als Christenen ook moeten doen. Dat laten de verzen 29-30 duidelijk zien.

Het doel voor ogen hebben

Wie voetbalkampioen wil worden, let alleen op het doel en niet op andere dingen. Zijn hele concentratie richt zich op dit ene doel. Daar werkt hij een lange tijd naartoe. Er worden tijdens de krachtverslindende training heel wat zweetdruppels vergoten. Allerlei standaard situaties, zoals corners of het nemen van vrije trappen, worden telkens weer geoefend, tot ieder teamlid ze bijna blindelings kan nemen.

Ook het privéleven wordt aan dit doel ondergeschikt gemaakt. Zelfs alledaagse dingen als eten en drinken gaan volgens een strak opgesteld plan. Als anderen zich 's avonds in het uitgaansleven stortten, gaan zij naar bed. Maar op het moment van de overwinning zijn al deze ontberingen vergeten.

Welk doel hebben *wij* voor ogen? Waar zetten wij onze vaardigheden, energie en tijd voor in? Tegen William Kelly, een gewaardeerde Bijbeluitlegger uit de 19e eeuw, werd eens gezegd dat hij met zijn kennis het in de wereld tot aanzien en rijkdom zou kunnen brengen.

'In welke wereld?', was Kelly's gevatte, veelzeggende antwoord. De kroon van de overwinning voor ons als Christenen (het krijgen van de heerlijkheid met Christus) is alle moeite en alle zweet tijdens onze levenslange 'speeltijd' waard! En als we dan uit de mond van onze Heere mogen horen: 'Goed gedaan, goede en trouwe slaaf, ga in, in de vreugde van uw Heere' (Matth. 25:21), dan zal ons geluk volkomen zijn.

Een aanzienlijk verschil

De spelers die zich opmaken om kampioen te worden, doen dit voor hun eigen eer. Wie bij het elftal voor het wereldkampioenschap hoort, laat daarmee zijn 'marktwaarde' met een paar miljoen stijgen. Dat weten niet alleen de profvoetballers.

Daarbij is deze titel niet alleen maar uit Christelijk oogpunt een vergankelijke kroon. Uiteindelijk overladden de fans hun helden bij de eerste beste nederlaag na het winnen van de titel, die ze nog maar net gevierd hebben, direct met hoon en spot.

Hier ligt het belangrijke verschil. Als Christenen streven wij naar een onvergankelijke kroon. En wij streven niet naar deze kroon voor onze eigen eer.

Wij streven ernaar om deze kroon tot eer van onze Heere aan Zijn voeten te kunnen leggen. 'Dan zullen de vierentwintig ouderlingen voor Hem Die op de troon zit neervallen en Hem aanbidden, Die leeft in alle eeuwigheid, en zullen hun kronen vóór de troon neerwerpen en zeggen: U bent het waard, Heere, te ontvangen de heerlijkheid, de eer en de kracht' (Op. 4:10vv). Dat is al onze inzet waard!

Stefan Busch

Hoe sta jij tegenover Jezus Christus?

(Matth. 26)

‘U weet dat over twee dagen het Pascha is, en dan zal de Zoon des mensen overgeleverd worden om gekruisigd te worden’ (Matth. 26:2). Het waren de laatste dagen voor de kruisiging. De Heere Jezus zei open en duidelijk tegen Zijn discipelen dat het nog maar twee dagen zou duren voordat het Pascha gevierd zou worden. Het waren ook nog maar enkele uren, tot men Hem gevangen zou nemen en aan het kruis zou nagelen. Dat had Hij al meerdere keren gezegd, maar nu zou het heel snel gebeuren.

Over drie vragen uit dit hoofdstuk van het Mattheüsevangelie willen we nadenken. Dat doen we graag aan de hand van vier gebeurtenissen die onmiddellijk aan de kruisiging voorafgingen:

- Hoe hebben de mensen gedacht en gehandeld die in deze sloffase in het leven van de Heere Jezus met Hem in aanraking kwamen?
- Wat moet er zich in het hart van de Heere Jezus bij deze ontmoetingen afgespeeld hebben? Hij wist alles wat Hij zou meemaken. Eens zei Hij over deze gebeurtenissen: ‘Maar Ik moet met een doop gedoopt worden, en hoe beklemt het Mij, totdat het volbracht is’ (Luk. 12:50). Dat wat de Heere Jezus zou doormaken, was groot en stond in alle zwaarte voor Hem.
- Twee gebeurtenissen worden hier door groepen mensen gemarkeerd; en in twee andere voorvallen treedt telkens één enkele persoon op. De 3e vraag is daarom: Op wie lijken wij? Op wie lijk

jij, persoonlijk of in de groep jongelui met wie je vaak samen bent? Dit laat ons zien dat deze gedeelten ook voor ons heel actueel zijn.

De hogepriesters en oudsten (vers 3-5)

Verschillende mannen zitten bij elkaar; een groep die zo te zien door hun beroep bij elkaar hoort. Het gaat om de overpriesters en de oudsten van het volk Israël. En wat doen deze mannen? Ze beraadslagen hoe ze de Heere Jezus kunnen ombrengen. Ze zijn vooral met elkaar verbonden door het feit dat ze allemaal hun eigen voordeel, hun eigen aanzien en hun eigen eer zoeken. Daarbij staat die Nazareeër hun in de weg! Daarom willen ze Hem het liefst zo snel mogelijk uit de weg ruimen. Maar om een volksopstand te voorkomen, willen ze het niet doen op het feest dat eraan komt; en weer denken ze aan hun eigen voordeel. Zo bundelen ze hun krachten en hun wijsheid om Zijn dood te plannen. Natuurlijk, hun

plan om het feest af te wachten, zou al snel gedoemd zijn te mislukken, want de Heere Jezus had het anders voorgezegd. De Heere Jezus wist wat Hem allemaal zou overkomen (Joh. 18:4), en Hij wist ook wat er in de mens was (Joh. 2:25). Juist daarom heeft het Hem zo'n pijn gedaan dat mensen samenspannen om Zijn dood te plannen. Maar Zijn liefde was sterker dan de haat van de mensen!

Maria van Bethanië (vers 6-13)

In het Johannesevangelie wordt ons voor het eerst de naam van de vrouw meegegeeld die hier simpelweg als 'een vrouw', zonder verdere details wordt vermeld. Het is Maria van Bethanië. Deze vrouw kwam met een fles heel waardevolle balsem bij de Heere Jezus, toen Hij in het huis van Simon was uitgenodigd voor het avondeten. De waarde van de zalf kwam ongeveer

'Voorwaar, ik zeg u: overal waar dit Evangelie gepredikt zal worden in heel de wereld, zal ook tot haar gedachtenis gesproken worden over wat zij gedaan heeft'

Matth. 26:13

overeen met het jaarsalaris van een eenvoudige arbeider uit die tijd. Wat moet de Heere Jezus in de ogen van deze vrouw kostbaar geweest zijn, dat zij zo'n offer aan de verachte Rabbi brengt! Haar liefde voor de Heere Jezus zat heel diep.

Helaas vindt deze vrouw zelfs bij de discipe-

Volg Mij!

len geen enkel begrip voor het bewijs van haar liefde. Voor de eer die zij de Heere Jezus bewezen heeft, wordt ze door de discipelen – met Judas voorop – gekritiseerd en krijgt ze moeilijkheden. Maar de Heere Jezus wist deze daad juist te waarderen; en deze daad zou nooit vergeten worden.

Daarbij maakt vers 12 duidelijk dat Maria de enige vrouw was die de Heere Jezus voor de begrafenis kon zalven. Zij was als enige op tijd. Door haar liefde voor haar Heiland had zij – misschien onbewust – het juiste tijdstip ingezien. Wat moet deze daad voor de Heere Jezus geweest zijn! En hoe diep gaat onze liefde tot de Heere Jezus?!

Judas Iskariot (vers 14-16)

Opnieuw komen we een enkeling tegen. Deze keer is het niet zomaar iemand – nee, het is één van de twaalf discipelen, Judas Iskariot. Over hem wordt meegedeeld dat hij wegging om met de overpriesters te

Hoe sta jij tegenover Jezus Christus?

onderhandelen over het uitleveren van de Heere Jezus. Voor een beloning van 30 zilverstukken wilde hij Hem verraden Die hij meer dan drie jaar had vergezeld.

Judas had nog maar net meegemaakt hoe Maria in een oogwenk het jaarloon van een arbeider voor de Heere Jezus opofferde. Hij had dat verkwisting genoemd. En nu wil hij zelf de Heere Jezus voor ongeveer een derde van dit bedrag verraden.

Net ervoor had hij er nog over gesproken om iets aan de armen te geven. En nu wil hij Hem Die Zichzelf voor de armen, voor de zondaars zou overgeven, aan Zijn vijanden overleveren. En dan voor dit bedrag, dat niet eens voldoende was voor een akker.

Zo sterk als de Heere Jezus Zich verheugd had over de daad van Maria, zozeer heeft deze daad van Judas Hem pijn gedaan. En dat al meer dan drie jaar, want Hij wist al bij het uitkiezen van de discipelen wat Judas eenmaal zou doen (vgl. Luk. 6:12-16). Nu wordt werkelijkheid wat de Heere Jezus al lang wist: Zijn 'vriend' zou Hem verraden.

Ondanks alle inspanningen van de Heere Jezus voor deze discipelen en ondanks het mooie voorbeeld van Maria ging Judas op pad, bood zijn hulp aan voor het moordplan van de overpriesters en zocht een geschikt ogenblik om de Heere over te leveren.

Wat moet de Heere Jezus gevoeld hebben, toen Hij in het hart van deze man keek! Vanaf nu was Judas er alleen nog maar op uit een goede gelegenheid te vinden om de Heere te verraden!

De 12 discipelen (vers 17-19)

Ten slotte zijn we er opnieuw getuige van hoe een groep mensen een gemeenschappelijk doel nastreeft. Het zijn de discipelen:

- Zij wijzen de Heere Jezus niet af, maar ze komen bij Hem.
- Ze willen Hem niet weg hebben, maar ze willen bij Hem zijn.
- Ze willen niet hun eigen eer zoeken, maar ze willen Zijn wil doen. Ze willen samen met Hem het Pascha vieren, op de plaats die Hij zou bepalen. Gehoorzaam zoeken ze volgens Zijn aanwijzingen deze plaats en treffen de voorbereidingen.

Hoe heerlijk werden ze beloofd door wat de Heere Jezus hun in deze uren van samenzijn heeft meegegeeld (zie bijv. wat Hij in de bovenzaal sprak in Joh. 13-16)!

En wij?

Twee groepen mensen en twee afzonderlijke personen die in hun motieven en daden sterk van elkaar verschillen. Op wie lijkt jij in je persoonlijke leven? En wat is het voor een groep waarin jij je beweegt? Hoe zit het bijvoorbeeld met je vriendenkring? Door welke motieven, welke doelen en welke daden zijn jullie met elkaar verbonden?

Wanneer wij denken aan de gevoelens van de Heere Jezus, Die aan het kruis zoveel voor ons gedaan heeft, zal het ons makkelijker vallen om de goede kant te kiezen!

Christian Rosenthal

Bijbelstudie Het Boek Spreuken (4)

Het Boek Spreuken

Dit is de laatste studie over het Boek Spreuken. De hoofdstukken 27-29 behandelen weer een hele serie praktische onderwerpen. De laatste beide hoofdstukken vormen een soort bijlage bij het boek. Hoofdstuk 30 laat ons een heel bescheiden man zien die een diep inzicht heeft in Gods plan. Want wie in het Oude Testament wist al dat God een Zoon heeft? En in hoofdstuk 31 vinden we de karaktertrekken en acties van een vrouw die werkelijk voorbeeldig is. Tot slot wil ik je graag motiveren dit geweldige Boek nog eens op je eigen leven toe te passen.

Hoofdstuk 27: Goed en kwaad

- Vers 1-2: Grootspraak en zelfverheerlijking
- Vers 3-4: Wrevel en jaloezie
- Vers 5-17: Vriendschap en gezin
- Vers 18-22: De mens van nature
- Vers 23-27: Voorzorgsmaatregelen nemen

Ook dit hoofdstuk bevat een verzameling verschillende spreuken waarvan de thematische samenhang niet altijd makkelijk te herkennen is. Maar het is wel duidelijk te zien dat een tamelijk groot gedeelte in het midden gewijd wordt aan de thema's 'vriendschap' en 'gezin'. Belangrijke aanwijzingen voor iedere Christen, jong en oud!

Tussen hoofdstuk 26 en 27 is er een opvallend verschil. Kwamen de problemen in het vorige hoofdstuk van 'buitenaf' (door de dwazen, luiaards enz.), de in dit hoofdstuk besproken problemen hebben hun oorsprong in ons eigen hart.

Illustraties bij enkele afzonderlijke verzen door Bijbelse personen

- Vers 2: Efraïm en Manasse (Joz. 17:14 e.v.)
- Vers 4: De broers van Jozef (Gen. 37)
- Vers 5-6: Paulus tegenover Petrus en Barnabas (Gal. 2)
- Vers 7: Ezechiël (Ez. 3:1-4)
Johannes (Op. 10:9-10)
- Vers 14: Absalom (2 Sam. 15:1-6)
- Vers 18: Zie 2 Timotheüs 2:6

Vondst – C. H. Mackintosh bij Spreuken 27:22:

'Al zou u de dwaas met een stamper in een vijzel stampen tussen het graan, zijn dwaasheid zou niet van hem wijken'. Elke poging de dwaasheid wijs te maken, is nutteloos. Daarom moet hemelse wijsheid bezit nemen van een hart dat tot dusver alleen door dwaasheid beheerst werd.

Hoofdstuk 28: kenmerken van de wettelozen en de rechtvaardigen

Hoofdstuk 28 bevat verschillende spreuken over de kenmerken van de wettelozen en van de rechtvaardigen. Daarbij wordt duidelijk dat beide typen mensen in alle lagen van de maatschappij te vinden zijn, van de koning tot de armste sloeber.

Illustraties bij enkele afzonderlijke verzen door Bijbelse personen

Vers 9: Zie hiervoor ook bij David in
Psalm 66:18

Vers 10: Bileam (Op. 2:14; Num. 31:16)

Vers 13: David, zie Psalm 32

Vers 20: Abraham en Lot

Vers 24: De Farizeeën (Mark. 7:11)

Vers 28: Mannen van Israël in 1 Samuël
13:6 en 14:22

Vondst – H. Rosier bij Spreuken 28:19-20

Daar te werken waar God ons een plaats gegeven heeft, levert voor onszelf veel vrucht op. Wie onzinnige dingen opzoekt en zich daarnaar richt, zal uiteindelijk met armoede verzadigd worden ... Er wordt hier ingezoomd op de trouwe wandel voor God (vers 20) ... De zegeningen die uit trouw voortkomen, zijn veel overvloediger dan de vruchten van het werk op de akker.

Hoofdstuk 29: Zaaïen en oogst

Vers 1-7: De rechtvaardige en de wetteloze

Vers 8-11: De wijze en de dwaas

Vers 12-27: Verschillende principes

Dit hoofdstuk laat ons – zoals vele andere verzen van dit Boek – de algemene grondregel van het Woord van God zien: ‘Wat de mens zaait, zal hij ook oogsten’ (Gal. 6:7). In de eerste beide gedeeltes worden vooral de rechtvaardige en de wijze en het resultaat van hun doen geplaatst tegen-

over de wetteloze en de spotter, dwaas enz. Er volgt nog een aantal verschillende spreuken die hetzelfde principe vertonen. In de achterliggende hoofdstukken werd iemand die wijs in eigen ogen is, als een tamelijk ‘hopeloos geval’ aangeduid. Zoek het vers in dit hoofdstuk, waar nog een ander geval besproken wordt waarvoor nauwelijks hoop bestaat.

Illustraties bij enkele afzonderlijke verzen door Bijbelse personen

Vers 1: Farao (Ex. 5-14)

Vers 2: Josia en Hizkia in tegenstelling tot Achab en Manasse
(1 en 2 Kon.)

Vers 15: Adonia (1 Kon. 1; 2:13-25)

Vers 20: Jefta (Richt. 11)

Vondst – A. C. Gaebelien bij Spreuken 29:25:

Angst voor mensen spant beslist een valstrik. Angst leidt ertoe dat we mensen willen behagen en prijzen. En omdat men dan de eer zoekt die van mensen komt, en niet de eer die van God alleen komt, vreest men de mening van de mensen (goedkeuring of afwijzing).

Hoofdstuk 30: De woorden van Agur

Vers 1-4: Verlangen naar de kennis van God

Vers 5-6: Het Woord van God

Vers 7-9: Twee verzoeken

Vers 10: Verhouding tot anderen

Vers 11-14: Viermaal iets om te verafschuwen

Vers 15-16: Viermaal onverzadigbaar

Vers 17: Gedrag tegenover je ouders

Vers 18-20: Viermaal ondoordragelijk

Vers 21-23: Viermaal onverdraaglijk

Vers 24-28: Viermaal klein en wijs

Vers 29-31: Viermaal imponerend

Vers 32-33: Afsluitende vermaning

De laatste beide hoofdstukken van het Boek Spreuken zijn een soort bijlage. Als schrijvers worden de koningen Agur en Lemuël aangegeven, over wie wij in Gods Woord geen verdere informatie krijgen.

Zoals de bovenstaande indeling laat zien, bestaat een bijzonder stijlmiddel van Agur daarin dat hij zijn leerzame woorden in groepen van vier indeelt. We willen ons in dit overzicht tot deze groepen van vier beperken.

- a) Vers 11-14: De kenmerken van het menselijk geslacht om ons heen:
  - 1) de opstand tegen de autoriteit en minachting van relaties die God vanaf het begin aan de mensen gegeven heeft
  - 2) de zelfingenomenheid die haar mantel over zonde en verontreiniging uitspreidt
  - 3) de hoogmoed, de hoge dunk die de mensen van zichzelf hebben
  - 4) de slechtheid waarmee de zwakken en ellendigen onderdrukt worden
- b) Vers 15-16: Het egoïstische verlangen naar genot
- c) Vers 18-20: De wegen van God zijn voor de menselijke geest ondoorgrondelijk
- d) Vers 21-23: De volledige omverwerping van elke door God ingestelde orde in de openbare of de privé-sector
- e) Vers 24-28: Te midden van de morele chaos van deze wereld wordt toch goddelijke wijsheid gevonden. Maar de wijsheid van God vindt men vaak bij de kleinen en geringen
- f) Vers 29-31: Naast wijsheid merkt het oog van het geloof ook de mooie dingen in de wereld op. Terwijl de wijsheid bij de geringen te vinden is, wordt de schoonheid zichtbaar in de

manier van voortbewegen. Ook wij mogen iets van het indrukwekkende van de Heere Jezus laten zien in ons 'voortgaan', onze levenswandel.

Vondst – L. M. Grant bij Spreuken 30:1-6:

Een oprecht belijden van onze onwetendheid over God is de enige basis waarop wij mogen verwachten dat God ons de ontbrekende wijsheid geeft.

Hoofdstuk 31: De woorden van Lemuël en de beschrijving van de deugdelijke vrouw

Vers 1-9: Woorden van Lemuël waarmee zijn moeder hem onderwees

Vers 10-31: De deugdelijke vrouw

Het Boek Spreuken eindigt met uitspraken over de twee gebieden waarin ieder mens zich beweegt: maatschappij en gezin.

In het eerste gedeelte bespreekt Lemuël de onderwijzingen van zijn moeder, die een goede koning van hem moesten maken.

Het tweede gedeelte tekent uitvoerig het leven van een wijze, deugdzaam vrouw. Deze vrouw stelt de wijsheid voor, zoals ze in het leven van elke dag tot uitdrukking komt.

Tegelijk stelt ze profetisch het toekomstige herstelde Israël voor; dan zal Israël eindelijk haar Man, Christus, waardig zijn. En ten slotte kunnen we er ook verwijzingen in zien naar de juiste houding van de Gemeente, de Bruid van Christus, die tot eer van de Heere mag zijn.

Vondst – H. Rossier bij Spreuken 31:

Alle goede eigenschappen van de waardevolle vrouw zouden waardeloos zijn, wanneer ze niet de eer van haar man tot doel zouden hebben.

Hoe duidelijk zien we hier wat de Gemeente (de Kerk, die vaak door een vrouw gesymboliseerd wordt) voor Christus moet zijn!

'Wie zal een deugdelijke vrouw vinden? Haar waarde gaat die van robijnen ver te boven'

(Spr. 31:10)

1. Thematische studies:

Omdat het Boek Spreuken niet een doorlopend verhaal of verhandeling is, maar juist – zoals de naam zegt – een verzameling van spreekwoorden, is het zeker zinvol om na de behandeling van de afzonderlijke hoofdstukken nog eens verschillende onderwerpen uit dit Bijbelboek door te werken.

1 De macht van de tong

Is het werkelijk zo erg als ik er eenvoudigweg 'wat op los klets', zolang ik maar niet lieg? Het Boek Spreuken ziet vele gevaren bij gedachteloos gepraat, en helemaal bij het kwaadaardig spreken. Anderzijds kan een woord van waarschuwing op het juiste tijdstip een vriend van een gevaarlijke weg weerhouden. 'Dood en leven zijn in de macht van de tong' (Spr.18:21).

- De betekenis van onze woorden:
10:11-20; 12:14; 15:4; 17:10; 18:21; 25:11
- Hoe je niet hoort te spreken:
6:16-19; 11:9 en 12-13; 12:18; 13:3; 16:27-28; 18:8 en 13; 26:23-28; 29:5
- Het goede gebruik van de tong:
10:14, 21, 32; 12:25; 15:1, 23-28; 16:13, 23-24; 17:27-28; 25:12, 15; 27:5-6; 28:23
- Twee waarschuwingen:
10:19; 14:23

Een tegenhanger vind je in het Nieuwe Testament in Jakobus 3:1-12.

2 Goede vrienden:

Wie heeft niet graag goede vrienden, op wie hij vertrouwen kan, en geen 'mooi weer'-vrienden (zie: Spr. 14:20b)? Het Boek Spreuken heeft ook veel over het thema 'vriendschap' te zeggen:
3:27-28; 11:12; 12:26; 17:9,17; 18:24; 22:24-25; 25:20; 26:18-19; 27:6,9-10,14,17; 28:23; 29:5.

3 Geld en financiën

De wereld kent vele spreekwoorden over het thema 'geld'. Wat zegt het Boek Spreuken erover? Een heleboel, en toch evenwichtig. Waarom zijn er armen? De één zegt: omdat ze lui zijn. De ander vindt: omdat de rijken hen onderdrukken. In het Boek Spreuken zul je beide antwoorden vinden. Lees het zelf maar eens na:
10:4,15,22; 11:4,16,28; 13:8,18,22-23; 14:20,23,31; 15:16; 18:23; 19:1,4,17; 20:13; 21:5,17; 22:1-2,4,7,9,16,22-23; 23:5; 28:3,6,8,11,19,20,22,27; 29:7,14; 30:7-9.

4 De nar, de dwaas

Steeds weer zijn we ze tegengekomen in het Boek Spreuken: de nar en de dwaas. Deze verzen nog eens achter elkaar te lezen, kan je helpen in te zien wat werkelijk 'dwaas' is. Dus niet wat de 'wijzen' van deze wereld erover hebben uit te leggen, maar wat God als dwaas beschrijft:

1:7; 10:8; 12:15-16,23; 14:8-9,16,24; 15:14; 17:10,12,16; 18:2,6; 20:3; 26:3,11; 27:22; 28:26; 29:11.

5 Nog andere thema's

Als je intussen de smaak te pakken gekregen hebt en gemerkt hebt hoe boeiend het Boek Spreuken is, zijn hier nog een paar tips om dit Bijbelboek verder te onderzoeken:

- a) slecht gezelschap en de gevolgen ervan:
1:10-19; 4:14-19; 13:20; 24:1-2; 29:24;
- b) de gevaren van trots:
6:17; 8:13; 11:2; 13:10; 16:18; 20:6; 27:2; 29:3;

- c) ruzie:
10:12; 13:10; 15:1-4; 16:27,28; 18:6-8;
- d) onmatigheid (gebrekkige zelfbeheersing) en de gevaren ervan:
20:1; 23:1-3,20-35; 25:16; 31:4-6;
- e) zelfdiscipline en het nut ervan:
1:8; 6:20; 10:13; 13:24; 15:10; 22:15; 23:13; 29:15.

2. Zeg het in je eigen woorden ...

Om het meeste nut te halen uit het bestuderen van Gods Woord, moeten we de uitspraken ervan begrijpen en op onszelf toepassen. Een goede manier is om in eigen woorden weer te geven wat een vers inhoudt.

Probeer daarom de inhoud van de volgende verzen eens in eigen woorden weer te geven:

1:7; 4:23; 15:3; 15:31; 16:3; 16:18; 20:1; 25:25.

Michael Vogelsang

'De spreuken van Salomo, de zoon van David, de koning van Israël, om bekend te worden met wijsheid en vermaning, om woorden vol inzicht te begrijpen'

(Spr. 1:1-2).

Beste broeders,

Hierbij leg ik jullie een aantal vragen voor die bij mij opkwamen bij het lezen van Gods Woord.

Ziel – hart: In Deuteronomium 6:5 en in Handelingen 4:32 worden hart en ziel apart genoemd. In 1 Thessalonicenzen 5:23 is er sprake van geest, ziel en lichaam. Mijn vraag is: Wat voor verschil is er tussen **het hart en de ziel**? Wordt in de aangehaalde teksten met hart en ziel hetzelfde bedoeld?

God – Jahweh: In Psalm 56:10 komen beide namen, God en Jahweh, voor. Wat is het verschil tussen deze beide?

Natuurlijke mensen: In Judas 19 worden 'natuurlijke mensen' genoemd. Wat zijn dat voor mensen?

Namen en hun betekenis: De betekenis van namen van personen, rivieren of steden in de Bijbel is vaak erg leerzaam en helpt ook sommige verbanden beter te begrijpen, om ze, zo mogelijk, in een geestelijke toepassing naar ons toe te 'vertalen'. Dit waardevolle feit wordt vaak voor het Oude Testament gebruikt.

Geldt dit ook voor het Nieuwe Testament en zijn er in het gebruik van namen en hun betekenis ook beperkingen? Een voorbeeld: de gelovigen in Antiochië werden voor het eerst Christenen genoemd.

Volgens een Bijbels namenboek dat ik heb, betekent Antiochië 'Zij die vervolgt, wreekster'. Als wij de betekenis van Antiochië serieus nemen, dan resulteert dat voor mij in een niet nader te verklaren tegenstelling, dat juist in zo'n stad, die vervolgst, wreekster betekent, de eerste gelovigen Christenen genoemd werden.

Met hartelijke groeten,
A.L.

Beste A.,

Graag probeer ik een antwoord op je vragen met behulp van de Bijbel te geven.

1. Ziel – hart – geest

Ter beantwoording van de (niet eenvoudige!) vraag naar de verschillen en overeenkomsten tussen de begrippen 'ziel', 'hart' en 'geest' is het het beste eerst een definitie proberen te geven aan de hand van uitspraken in Gods Woord. Daarbij kunnen wereldlijke woordenboeken e.d. ons nauwelijks verder helpen, omdat wij te maken hebben met Bijbelse begrippen, d.w.z. 'woorden, geleerd door de Heilige Geest'.

1.1. Ziel

Zowel het Hebreeuwse zelfstandig naamwoord

'nephesh' als ook het Griekse 'psyche' heeft in de Bijbel een heel breed scala aan betekenissen, dat uiteenloopt van 'ziel' en 'leven' tot aan 'persoon'. Interessant is daarbij dat de oorsprong van deze woorden in beide talen teruggaat op 'ademen'. De voornaamste betekenis van het begrip 'ziel' – vooral in contrast met 'hart' en 'geest' – is wel 'zetel van de individualiteit, van de gevoelens en wensen van de (natuurlijke) mens'. De ziel van de verloren mens wordt door het geloof in het verlossingswerk van de Heere Jezus gereinigd en gered (1 Petr. 1:9, 20).

1.2. Hart

De met 'hart' vertaalde zelfstandige naamwoorden (in het Hebreeuws 'leb' of 'lebab', en in het Grieks 'kardia') duiden allereerst het orgaan aan. Daarna duiden ze ook het centrum van het innerlijke wezen van de mens aan, en met name de zetel van de wil, van de beslissingen en de verantwoording. Daarom wordt in het Oude Testament al gezegd: 'Bescherm je hart boven alles wat te behoeden is, want daaruit zijn de uitingen van het leven'. En God roept de mens toe: 'Mijn zoon, geef Mij je hart' (Spr. 4:23; 23:26). Met het hart wordt geloofd (Rom. 10:10), en daardoor wordt ook het hart – net zoals de ziel – van de zonde gereinigd (Hand. 15:9).

1.3. Geest

De 'geest' (Hebreeuws 'ruach', Grieks 'pneuma'; in beide talen ook met de betekenis 'wind, adem') betekent bij de mens in hoofdzaak het bewustzijn en zijn vaardigheid tot reflectie. Dat is dus het hogere, verheven deel van zijn innerlijk, waardoor hij zich op een bijzondere manier van het dier onderscheidt.

De geest vormt een tegenstelling tot het vlees (Gal. 5:17). Net als de ziel wordt ook de geest gered (1 Kor. 5:5). Bij iemand die opnieuw geboren is, is 'geest' het resultaat van de nieuwe geboorte uit God (Joh. 3:6; Rom. 8:10, 16; 2 Tim. 4:22). Hoewel in 1 Thessalonicenzen 5:23 tussen geest en ziel onderscheid gemaakt wordt (vgl. ook Hebr. 4:12), komen ze soms toch heel dicht bij elkaar (vgl. de 'geesten van de rechtvaardigen, die tot volmaaktheid zijn gekomen' in Hebr. 12:23 met 'de zielen van hen die geslacht waren', Op. 6:9). Onze 'geest' moet echter onderscheiden worden van de in ons wonende Goddelijke Persoon: de Heilige Geest (vgl. Rom. 8:16). Deze woont niet in onze ziel, ook niet in onze geest, maar in ons lichaam en in ons hart (1 Kor. 6:19; Gal. 4:6)!

1.4. Samenvatting

Ziel, hart en geest duiden dus in tegenstelling tot het lichaam de innerlijke, immateriële en

onzichtbare kanten van ons mens-zijn aan. Er zijn raakvlakken tussen deze drie begrippen, maar ook duidelijke verschillen. Zowel de ziel als ook het hart van de mens wordt door de gehoorzaamheid van de waarheid en door het geloof van de zonde gereinigd (Hand. 15:9; 1 Petr. 1:20). Anderzijds wordt met het hart geloofd (Rom. 10:10), maar geest, ziel en lichaam worden gered (Ps. 17:13; Rom. 8:23; 1 Kor. 5:5; Fil. 3:20 e.v.; Hebr. 10:39; 1 Petr. 1:9). Daarom kan Paulus in 1 Thessalonicenzen 5:23 spreken van dit drietal dat bij elkaar hoort: 'geest, ziel en lichaam'.

2. God – Jahweh

De Hebreeuwse taal kent verschillende woorden voor God (El = de Sterke; Eloah, de Machtige, Onbepaalde; Die vrees inboezemt; Elohim – meervoud van Eloah: de Schepper en Onderhouder van alles, de Godheid in absolute zin).

Wanneer in het Oude Testament de naam 'God' zonder toevoeging voorkomt, staat er in het Hebreeuws altijd Elohim, zo ook in Psalm 56:10. Deze Naam (die door het meervoud al een verwijzing naar de toen nog verborgen waarheid van de Drie-eenheid bevat) getuigt van de grootheid en almacht van onze God.

De naam 'Jahweh/Jehova' (waarvan de juiste schrijfwijze en uitspraak tot op heden niet opgehelderd is, omdat de Joden de zgn. pentagram JHWH op grond van Ex. 20:7 nog nooit uitgesproken hebben) betekent de 'Eeuwige', 'Altijdurende', 'Onveranderlijke'; vgl. Ex. 3:14 e.v. Hij wordt in het Oude Testament altijd gebruikt, wanneer een bijzondere relatie van God tot de mens uitgedrukt moet worden. Zo vinden we Jahweh niet in het eerste hoofdstuk van de Bijbel, waar het scheppingswerk in zes dagen wordt beschreven, maar wel in het tweede, waar het speciaal om de schepping van de mens en om zijn taken gaat (Gen. 2:4, 7, 8, enz.).

Een speciale rol speelt deze Naam in verband met Gods aardse volk Israël (vgl. Ex. 3:14 e.v. en vooral 6:3). Hierdoor werd de al bekende Naam tot de Naam van de God van het verbond met Israël, Die in barmhartigheid en goedheid, maar ook in gerechtigheid met Zijn volk handelt (vgl. Ex. 34:6 e.v.; Deut. 6:4 e.v.). In Psalm 56:10 spreekt David dus zowel van de majesteit ('God') als ook van de goedheid ('Jahweh') van zijn God.

3. Natuurlijke mensen

Bij de uitleg van het begrip 'ziel' hebben we al gezien dat deze de zetel van de individualiteit, van de gevoelens en wensen van de natuurlijke mens is. Gods Woord duidt daarom de niet-weder-

geboren mens aan als 'natuurlijk', als mensen die door hun eigen geest geleid worden (Grieks 'psychikos'; alleen in 1 Kor. 2:14; 15:44 en 46; Jak. 5:15; Jud. 19).

Toch bezit ook hij geest, ziel en lichaam, maar hij wordt als 'natuurlijk, door zijn eigen geest geleid' aangeduid, omdat hij door de natuurlijke driften van zijn onreine ziel geleid wordt en als geestelijk dode geen relatie met God heeft.

Aanvullend wil ik nog opmerken dat niet iedere 'opnieuw geboren' automatisch een geestelijke gelovige is. Want helaas kan ook de Christen zich door zijn oude natuur, zijn vlees, laten leiden. Zo'n gelovige wordt dan echter niet 'natuurlijk', maar 'vleselijk' genoemd (1 Kor. 3:2 e.v.). 'Geestelijk' is de aanduiding voor iemand die in nieuwheid van leven wandelt en zich niet door zijn eigen geest, maar door de Heilige Geest laat leiden.

4. Namen en hun betekenissen

Het feit dat de namen van het Oude Testament geestelijke betekenissen hebben, wordt in Hebr. 7:2 aan de hand van het voorbeeld van de naam van Melchizedek, de koning van Salem, verklaard. Die was als 'koning van de gerechtigheid' en 'koning van de vrede' een voorafschaduwing of type van de Heere Jezus. Ook de betekenis van de naam 'Abraham' ('Vader van een menigte') wordt in het Nieuwe Testament terloops vermeld (vgl. Gen. 17:5 met Rom. 4:16 e.v.).

Bij het toepassen van de betekenissen van de namen zijn er zeker twee problemen. Ten eerste is de betekenis niet in alle gevallen eenduidig opgehelderd, en ten tweede is de geestelijke toepassing in de praktijk soms moeilijk, ook als de betekenis helder is. In het geval van Antiochië zie ik deze moeilijkheden echter niet. Want de daar gebruikte naam 'Christenen', die in het Nieuwe Testament immers maar drie keer voorkomt (Hand. 11:26; 26:28; 1 Petr. 4:16), was geen erenaam, maar eerder een verachtelijke aanduiding voor de 'aanhangers van Christus'. Daarom is de naam van de stad, die teruggaat op koning Antiochus ('tegenstander, antagonist, vervolger'), juist heel passend.

Ik hoop dat de vragen daarmee enigszins helder beantwoord zijn. Het thema ziel – hart – geest zullen we echter nooit uitputtend kunnen behandelen. Het zal ons pas in de hemelse volmaakt-heden helemaal duidelijk worden.

Met hartelijke groet in de Heere,

Arend Remmers

Gods beloften en hun vervulling

Principiële uitspraken van de Bijbel over beloften en de vervulling ervan

Wat zijn beloften? Een belofte is de bindende toezegging aan een ander over iets wat in de toekomst gebeuren moet. In de Bijbel heeft dit begrip voornamelijk betrekking op de toezeggingen van God tegenover Zijn volk of afzonderlijke gelovigen. De inhoud ervan is in de regel Gods genadige, reddende en bewarende handelen.

De vervulling is gebaseerd op de essentie van de belovende Heere:

Gods liefde: Jesaja 43:1-4;
Jeremia 31:3 e.v.

Gods trouw: Klaagliederen 3:23;
Deuteronomium 32:4; Psalm 89

Gods almacht:
Exodus 6:3; Jeremia 32:27; Lukas 1:37;
Genesis 17:1 (hier komt de naam 'God de Almachtige' voor de eerste keer voor.)

Gods onveranderlijkheid:
Jakobus 1:17

Gehoorzaamheid
Deuteronomium 28:1; Lukas 17:6

Geloof
Galaten 3:22; Romeinen 4:19-21

Liefde tot God
Jakobus 1:12

Erkenning van (ouderlijk) gezag
Efeze 6:2

Voorbeelden van beloften aan afzonderlijke personen:

Abraham	Genesis 15; 22:17
Jakob	Genesis 28:13

Beloften aan groepen personen of volken:

Israël	Exodus 18:5
De vermoeiden	Mattheüs 11:28
Gelovigen	Johannes 14:3, 23

Verschillende beloften zijn zonder voorwaarden uit Gods vrije liefde gegeven. Maar bij sommige zijn er aan de vervulling voorwaarden verbonden:

Het is ook belangrijk dat we Gods toezeggingen precies kennen en ze gelovig en gehoorzaam aannemen. Veel gelovigen in de genadetijd zijn helaas niet zeker van hun behoudenis of ze houden er rekening mee nog door aardse oordelen te moeten gaan (de tijd van de grote verdrukking). Dat komt doordat ze zich niet hebben beziggehouden met de betreffende toezeggingen of niet het vertrouwen in God hebben dat Hij Zijn Woord zeker zal uitvoeren.

Beloften in het Oude Testament

De beloften van het Oude Testament wijzen voor het grootste deel heen naar de toekomst.

stige Verlosser. Zo kondigt de eerste belofte aan de mensheid Hem aan Die de kop van de slang vermorzelen zal, namelijk Christus (Gen. 3:15). In het begin zijn de beloften nog heel algemeen, dus zonder verdere details. Later worden ze echter steeds duidelijker en vollediger.

De beloften verwijzen niet alleen naar de Persoon van de Verlosser, maar laten ook de

weg tot redding zien. Daarbij gaat het niet om verbetering van de wereld, maar God belooft de gave van nieuw leven en de gave van Zijn Geest (Zach. 12:10; Ez. 36:26).

God geeft Zijn beloften eerst rechtstreeks (aan Abraham, Izak, Jakob, Mozes), later door middel van Zijn profeten, in een enkel geval zelfs door ongelovige mensen (Bileam).

Job	Weet dat zijn Verlosser leeft en dat er een opstanding zal zijn	Job 19:25
Abraham Izak Jakob	Hun wordt beloofd dat uit hun zaad de Messias zal komen en dat in Hem alle volken gezegend zullen worden	Galaten 3:16; Genesis 26:4; Genesis 28:14; Hebreeën 11:9, 17
Abraham	Ziet dat het offer door God wordt uitverkozen	Genesis 22:18
Jakob	Profeteert dat Silo (Hij Die Vrede zal brengen) uit de stam Juda komt	Genesis 49:10; Later 1 Kronieken 5:2
Jesaja	Profeteert dat de Messias uit de familie van Isai moet komen en een nakomeling van David zal zijn	Jesaja 11:1; Jesaja 23:8; 33:15
Micha	Voorzegt dat de Messias in Bethlehem geboren zal worden	Micha 5:1; Mattheüs 2:5
Profeten	Berichten in de profetische Boeken en de Psalmen over de omstandigheden van Zijn geboorte, Zijn leven en Zijn lijden	Jesaja 9:1; 35:4; 53; Psalm 41:9; Psalm 55:12; Zacharia 11

Verdieping: Gods handelen voor en na de wetgeving

In het Oude Testament vinden we twee perioden waartussen Gods handelen met betrekking tot de beloften onderscheid maakt:

De tijd vóór de wet   God redt in de meeste gevallen direct. De beloften zijn in de regel aan individuen gegeven. Beloften hebben geen voorwaarden. De patriarchen zagen de beloften vanuit de verte. Ze verbleven in het land van de belofte, als in een vreemd land.

De tijd onder de wet   De zegen is verbonden aan gehoorzaamheid en trouw. 'Als u deze dingen (nl. de wet) doet, zult u leven'. Omdat Israël het aardse volk van God is, zijn de meeste beloften aan hen gewijd.

Het fundament van **alle** beloften van het Oude Testament is het werk dat de Heere Jezus nog zou doen – dus iets toekomstigs. Hoewel veel van de gehoorzaamheid van de mensen afhing, is toch uiteindelijk Gods oneindige genade er de basis van.

Met het oog op het Vrederijk van God zijn er heel omvangrijke en gedetailleerde beloften en voorzeggingen:

- De Messias heerst in gerechtigheid (Jes. 32:1, 16, 17; Op. 11:15; 20:4).
- De vloek uit de dieren- en plantenwereld is voor een groot deel weggenomen (behalve de beloften over de slang en de streek van de Dode Zee en Sodom; zie Jes. 55:13; 65:25; Ez. 34:27; 47:8-11; Psalm 85:12).
- De zeeën zijn nog aanwezig (Ps. 72:8; Jes. 18:1; Ez. 47).
- Er zijn nog volkeren (Jes. 60).
- Er is weer een tempel in Jeruzalem (Ez. 40-47).
- Er is nog zonde mogelijk (Ps. 101:8).
- De dood is nog niet weggedaan (Jes. 65:20; Jes. 66:24).

Een hele serie beloften is inmiddels al in vervulling gegaan. Hoewel de gelovigen van het Oude Testament vaak de vervulling mee mochten maken (redding uit Egypte, terugkeer uit Babel), zijn deze gebeurtenissen toch vaak maar een eerste voorafschaduw van de eigenlijke vervulling.

Beloften in het Nieuwe Testament

De beloften van het Nieuwe Testament berusten allemaal op het voltooide werk van de Heere Jezus (2 Kor. 1:20). Zo verkondigde de apostel Paulus aan de Joden de vervulling van de aan de vaders gegeven belofte. Die belofte hield dit in: dat nu, na het volbrachte verlossingswerk,

iedereen die in de Heere Jezus gelooft, gerechtvaardigd kan worden (Hand. 13:32 e.v.).

Dit geloof is, net als in de tijd van het Oude Testament, het fundamentele uitgangspunt voor het krijgen van de beloften.

De Heilige Geest – de grote belofte in het Nieuwe Testament

Eén van de grootste beloften van de Heere Jezus – de gave van de Heilige Geest – is al lang geleden realiteit geworden. ‘Zie, Ik zend de belofte van Mijn Vader op u’ (Luk. 24:49; Hand. 1:4; 2:33; Gal. 3:14; Ef. 1:13).

Dit geldt voor allen die de Heere Jezus aangenomen hebben en die het Evangelie geloofd hebben, volwassenen of kinderen, overal ter wereld. Beloften van het Nieuwe Testament gelden dus niet meer alleen voor de gelovigen uit het volk Israël, maar ook voor allen die uit de heidenen zijn.

De Heilige Geest is voor de gelovigen een Zegel, Onderpand, Kracht uit de hoogte, Pleitbezorger en Voorspraak hier op deze aarde¹.

Beloften in een totaal nieuwe dimensie

Door de Heilige Geest zijn wij nu ook in staat om de nieuwe, Christelijke beloften te verkrijgen, ervan te genieten en in overeenstemming daarmee te wandelen².

Er is bijvoorbeeld de belofte

- van het eeuwige leven (1 Joh. 2:25);
- dat wij erfgenamen van God, mede-erfgenamen van Christus zijn³ (Rom. 8:17);
- van het eeuwige erfdeel, dat onvergankelijk in de hemel bewaard wordt (Hebr. 9:15);

¹ Efeze 1:13-14; Lukas 24:49; Johannes 14:16

² Hiervoor is natuurlijk ook het nieuwe leven een voorwaarde (2 Kor. 5:17; Rom. 6:4)

³ Dan pas wordt ook de belofte van verlossing voor ons lichaam realiteit, terwijl we nu de verlossing van onze zielen al bezitten.

- van de woningen in het Vaderhuis⁴ (Joh. 14:2);
- van Zijn wederkomst (2 Petr. 3);
- van Zijn nabijheid bij alle gelovigen (Matth. 28:20);
- van Zijn persoonlijke aanwezigheid in het midden van hen die in Zijn Naam vergaderd zijn (Matth. 18:20);
- van de bewaring voor het oordeel (Op. 3:10).

De zekerheid van de beloften

Gelovigen van het Nieuwe Testament hebben vele voorbeelden en bewijzen van het feit hoe God Zijn beloften vervuld heeft tegenover de gelovigen van het Oude Testament, dus tegenover het volk Israël:

Abraham:

God gaf hem een zoon bij Sara

De patriarchen:

God gaf het volk Israël het land

Jozef:

God leidde het volk Israël uit Egypte

Het volk Israël:

De zending van de Messias

De Joden:

De terugkeer uit Babel

Soms heeft Hij het tijdstip van de vervulling vooraf bekendgemaakt, soms niet. Maar Hij hield altijd Zijn woord.

De eeuwige God kent geen berouw ...

De Bijbel laat ons zien dat God geen berouw heeft over Zijn beloften. Als de Alwetende weet Hij al vóór het begin het einde (Jes. 46:10). Op dezelfde manier zien wij dat bij de Heere Jezus (Joh. 2:15; 13:3; 18:4).

‘God is geen man, dat Hij liegen zou, of een menskind, dat Hij ergens berouw over hebben zou. Zou Hij iets zeggen en

het dan niet doen? Zou Hij spreken en het niet gestand doen?’ (Num. 23:19; 1 Sam. 15:29). ‘... in de hoop op het eeuwige leven, dat God, Die niet liegen kan, vóór de tijden der eeuwen beloofd heeft’ (Titus 1:2). ‘Want de genadegaven en de roeping van God zijn onberouwelijk’ (Rom. 11:29).

God heeft zelfs een eed gezworen om de onveranderlijkheid van Zijn raadsbesluit te betuigen. Laten we niet vergeten: in Zijn natuur is de onveranderlijkheid gefundeerd. ‘Bij Wie er geen verandering is, of schaduw van omkeer’ (Jak. 1:17). Hij gebiedt daarom ook de mensen niet te zweren, maar: ‘Laat uw ja ja zijn en uw nee nee’ (Hebr. 6:17-20; Jak. 5:12).

Deze zekerheid berust ook op Zijn almacht. Voor Hem is niets onmogelijk (Rom. 4:21; Jer. 32:17, 27).

... en handelt in Zijn wegen toch verschillend

We moeten echter zorgvuldig onderscheid maken tussen Gods raadsbesluiten en Zijn regerend handelen. Zijn raadsbesluit is van fundamentele aard en dus eeuwig, Zijn regerend optreden is de manier waarop Hij Zijn doel bereikt – bij alle omstandigheden die zich voordoen. Zo vinden we bijv. in Genesis 6:6 e.v. dat het God berouwde de mens gemaakt te hebben. Hier toont God hoe Hij over de mensen denkt en hoe Hij met hen handelt, hoewel Hij Zijn raadsbesluit al lang genomen had, d.w.z. al voor de schepping van het heelal.

Deze omstandigheid wordt ons vooral duidelijk gemaakt in Jeremia 18:8-10. Hier worden ons zowel Gods genadig handelen als ook Zijn manier van opvoeden duidelijk.

Nog meer gelegenheden:

1 Samuël 15:11 – De verwerping van Saul
2 Samuël 24:16; 1 Kronieken 21:15 – God

⁴ Daarom mag een Christen ook hopen op de hemelse heerlijkheid (1 Petr. 1:3; Rom. 8:18)

brengt het oordeel over Israël en David
Psalm 106:45; Jeremia 42

Hoe ga ik persoonlijk om met de beloften in de Bijbel? En hoe stempelen ze mijn leven?

We hebben al bij de beloften in het Oude Testament vastgesteld dat ze ook een specifiek persoonlijk karakter hebben en dat ze in geloof moeten worden aangenomen.

Hierin is Abraham ons lichtend voorbeeld: hij twijfelde niet aan Gods belofte vanwege ongelof, maar werd gesterkt en gaf God de eer (Rom. 4:20).

Twijfel ontnemt ons de zekerheid. Wij mogen niet gaan twifelen aan Gods beloften, wanneer ze niet op het door ons verwachte tijdstip in vervulling gaan (2 Petr. 3).

Beloften leren kennen en vasthouden!

Wij mogen de zekerheid hebben dat God dat wat Hij beloofd heeft, ook zal uitvoeren (Rom. 4:21).

Wij kunnen natuurlijk alleen beloften vasthouden die wij tevoren hebben leren kennen. Daarvoor is het absoluut nodig Zijn Woord te bestuderen. Een waardevolle hulp is ook het bezoeken van samenkomsten van Christenen, waar Gods waarheid beter wordt uitgelegd (Bijbelstudies, lezingen e.d.).

En vervolgens moeten wij deze beloften onwrikbaar vasthouden (Hebr. 10:23), daarin volharden (Hebr. 10:35 e.v.), ook wanneer ze niet al meteen vervuld worden nadat wij ze ontdekt hebben.

De Heere vertraagt de belofte van Zijn komst niet, maar Hij heeft geduld met ons en wil niet dat mensen verloren gaan, maar Hij wenst dat allen tot bekering komen. Gods tijdrekening is daarom vaak anders dan de onze (2 Petr. 3:9).

Het bezig zijn met vreemde leringen zoals filosofie, de spot van medemensen en ook de zuigende werking van de wereld kunnen ons snel van de zegen beroven. Daarom moeten we de Heere steeds weer om kracht vragen om dicht bij Hem en Zijn beloften te blijven.

De grote belofte voor de toekomst: Hij komt spoedig!

De bijzondere toezegging van de Heere Jezus: 'Zie, Ik kom spoedig' (met haast), kan elk moment vervuld worden. Dit feit zou ons extra waakzaam moeten maken.

- Leef ik in de verwachting van de Heere Jezus? Wordt mijn leven daardoor bepaald?
- Of heeft Zijn komst misschien iets beschamends voor mij, omdat mijn levenswandel niet in overeenstemming met God is?

Deze beide vragen moeten we oprecht voor de Heere beantwoorden. We zouden ons leven en onze houding zo nodig moeten veranderen – met Zijn hulp!

Titus 2 helpt ons bij een gelukkig leven in de hoop op de komst van de Heere Jezus.

Wij mogen:

- een beroep doen op Zijn genade;
- de goddeloosheid en de wereldse begeerten verloochenen;
- bedachtzaam, rechtvaardig en Godvrezend leven;
- de gelukzalige hoop en verschijning van de heerlijkheid van de Heere Jezus verwachten;
- ijverig zijn en niet traag worden;
- navolgers zijn van hen die ons in het geloof voorgegaan zijn (hoe veel waardevolle voorbeelden vinden we daarvan in de Bijbel; Hebr. 6:11 e.v.; 13:7)!

Gods beloften zijn iets heerlijks. Hoewel ze voor een deel niet voor ons, maar voor Israël gelden, toch gaan ze allemaal over de Heere Jezus. En Hij is niet alleen het Middelpunt van Gods raadsbesluiten, maar wil nu ook al onze Vreugde zijn.

Rainer Möckel

tijdschrift
voor jonge
Christenen

De Christen en de wet

De laatste tijd heb ik een aantal mensen leren kennen die niet goed wisten welke rol de wet (die God via Mozes gegeven heeft) in hun leven moet spelen. In de meeste gevallen kon ik aannemen dat ze wedergeboren waren. Toch maakten diverse opmerkingen me duidelijk dat ook voor die gelovigen de volle betekenis van het Evangelie van genade niet duidelijk was.

De volgende gezichtspunten kwamen steeds naar voren:

- *"We zijn gered door de dood van de Heere, maar nu moeten we ons goed inspannen om ons aan de wet te houden".*
- *"Wij hoeven dan wel niet de hele wet te houden – bijv. niet de ceremoniële wetgeving – maar toch ten minste het morele gedeelte (niet doden, stelen enz.)".*

Als je tegen deze beweringen ingaat, wordt er gezegd: "Hoe moeten we dan naar Gods wil leven, als wij de wet niet moeten houden?!"

Zulke meningen zijn niet alleen verkeerd, maar ook gevaarlijk. Ze leiden tot een volkomen verkeerde denkwijze en levensinstelling. Ze verhinderen ons te leven zoals dat bij onze verhouding tot de Heere en tot de Vader zou moeten horen. Ze ontnemen ook de rust die elk kind van God zou moeten genieten (Rom. 8:1). En zonder innerlijke vrede kun je helemaal niet groeien in de waarheid. Bovendien (en dat zou voor ons genoeg moeten zijn) spreken heldere Bijbelse uitspraken deze ideeën totaal tegen.

Volg Mij!

Een beantwoording van een aantal vragen over dit onderwerp zal ons dat duidelijk laten zien.

Kun je voor God rechtvaardig zijn, doordat je de wet houdt?

Deze vraag moet ik – misschien tot verbazing van enige lezers – met 'ja' beantwoorden – een theoretisch 'ja'. De Bijbel zegt: 'Mijn verordeningen en Mijn bepalingen moet u in acht nemen. De mens die ze houdt, zal erdoor leven' (Lev. 18:5; vgl. Rom. 10:5). Toch moet je er meteen aan toevoegen dat het in de praktijk 'nee' is. De natuurlijke

mens heeft gewoon niet de kracht om de wet te houden. Paulus zegt: 'Want wat voor de wet onmogelijk was, krachteloos als zij was door het vlees, dat heeft God gedaan' (Rom. 8:3). En er staat in Romeinen 3:20: 'Daarom zal uit werken van de wet geen vlees voor Hem gerechtvaardigd worden'. Wanneer iemand dit niet inziet, dan vergist hij zich niet alleen, maar hij zet het Evangelie volledig op zijn kop en 'verdraait het Evangelie van Christus' (Gal. 1:7).

Is de wet dan slecht?

Welnee! Hoe zou iets wat God Zelf gegeven heeft, slecht kunnen zijn? Laten we de Bijbel zelf laten spreken: 'Zo is dan de wet heilig, en het gebod is heilig en rechtvaardig en goed' (Rom. 7:12). Maar als dat zo is, waarom zouden we die wet dan niet als regel voor ons leven benutten?

Voordat we een antwoord op deze vraag zoeken, willen we ons afvragen:

Waarom heeft God de wet gegeven?

Wie Romeinen 3:20 gelezen heeft, heeft al een antwoord: 'Door de wet is immers kennis van zonde'. Toen ik eens een jonge man die zich door het lezen van de Bijbel bekeerd had, vroeg welk Bijbelboek hem toch daartoe gebracht had, had ik gerekend op een antwoord als: 'Het Evangelie naar Johannes'. In plaats daarvan zei hij: 'Door het lezen van de Pentateuch (de vijf Boeken van Mozes) ben ik gaan inzien dat God heilig is en dat ik een zondaar ben. Door de wet komt de kennis van de zonde'.

Voor wie is de wet bestemd?

Allereerst heeft God de wet aan het volk Israël gegeven. Hij had dit volk opgezocht en het gezegend, o.a. doordat Hij veel aanwijzingen gaf die hun dagelijks leven zouden

moeten regelen. Natuurlijk hebben ze deze wet niet gehouden – omdat de zondige mens het niet kan. Maar hier gaat het mij om een ander punt: als je geen Jood bent en je bent dus nooit 'onder de wet' geweest, dan ben je het als Christen ook niet. Strikt genomen zou je zelfs een Jood moeten zijn die nog in de periode van de wet leeft, niet in de huidige tijd van genade. De apostel Paulus zegt glashelder: 'U bent namelijk

niet onder de wet, maar onder de genade' (Rom. 6:14).

Zijn er dan nu helemaal geen mensen meer die nog van de wet kunnen profiteren?

Toch wel, die zijn er zeker wel. Alweer verbaasd? Paulus schreef eens aan Timotheüs dat men de wet op de juiste manier moest gebruiken. Daarbij somt hij een hele rij mensen op die – ook al behoren ze niet tot het volk Israël – toch hun voordeel kunnen doen met de wet (1 Tim. 1:8v):

‘Wij weten dat de wet goed is als men die wettig gebruikt, en als men dit weet: dat de wet niet bestemd is voor de rechtvaardige, maar voor

- wettelozen en voor opstandigen,
- goddelozen en zondaars,
- onheiligen en onreinen,
- voor hen die vader of moeder vermoorden,
- voor doodslagers,
- voor ontuchtplegers,
- voor mannen die met mannen slapen,
- voor mensenhandelaars,
- leugenaars,
- meinedigen en als er iets anders tegen de gezonde leer is ...’.

Aangezien dus volgens God Zelf de wet uitdrukkelijk ‘niet voor een rechtvaardige’, maar voor goddelozen is gegeven, hoe kan men dan beweren dat de wet de ideale leefregel voor Christenen is?!

Betekent dat dan dat wij maar lukraak kunnen zondigen?

Deze conclusie wordt vaak getrokken. En vervolgens wordt dit gelovigen verweten die laten zien dat Christenen onder de genade leven en niet onder de wet. Maar deze conclusie is onlogisch. Zo verging het Paulus ook al, die dit verwijt alleen maar als lastering kon aanduiden: ‘... zoals wij belasterd worden en zoals sommigen zeggen dat wij zeggen: Laten wij het kwade doen, opdat het goede daaruit voortkomt ...’ (Rom. 3:8; zie ook Rom. 6:1,15).

Als zij die onder de wet waren al in geen geval mochten zondigen, dan mogen zij die onder de genade zijn dat nog veel minder. Want zij hebben God nog veel beter en van dichterbij leren kennen: als een God van liefde, Die Zijn enige Zoon offerde, om het probleem van de zonde op te lossen. Het is onbestaanbaar dat iemand die deze genade ervaren heeft, kan concluderen dat iemand

die gered is vervolgens Gods liefde openlijk lastert en beledigt. Judas spreekt in zijn Brief buitengewoon scherp over mensen die ‘de genade van onze God veranderen willen in losbandigheid’ (vers 4). Dat wil zeggen: ze misbruiken de genade van God als vrijbrief voor hun ongebreidelde losbandige leven. Judas duidt zulke mensen aan als goddelozen.

Daar komt nog bij dat God ons de Christelijke vrijheid gegeven heeft. Daarbij twee opmerkingen:

1. *Zondigen is nooit een teken van vrijheid, maar van slavernij. Vóór onze bekering waren wij ‘slaven van de zonde’ (Rom. 6:17,20). Nu zijn wij ‘van de zonde vrijgemaakt’ (Rom. 6:22).*

2. *Christelijke vrijheid is niet alleen maar de vrijheid en plicht om niet meer te moeten zondigen (dat is de negatieve kant), maar ook de vrijheid en capaciteit om blijdschap in de Heere Jezus te vinden: ‘Waar de Geest van de Heere is, daar is vrijheid. Wij allen nu die met onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Heere aanschouwen, worden van gedaante veranderd ...’ (2 Kor. 3:17 e.v.). Dat is de positieve kant.*

Is de wet een richtsnoer voor het dagelijks leven van de Christen? En zo niet, hoe kunnen we God dan wél behagen?

Ik heb al een paar teksten (zoals 1 Tim. 1:8 e.v.) genoemd om te laten zien dat de wet niet de geschikte norm is waarnaar een Christen zijn leven moet richten. Maar er komt nog iets anders bij: wanneer wij de wet zouden willen gebruiken om te verhinderen dat we zondigen, zouden we tegen nog een andere Bijbeltekst aanlopen die precies het tegengestelde zegt: ‘Want de zonde zal over u niet heersen. U bent namelijk niet onder de wet, maar onder de genade’ (Rom. 6:14). De reden waarom de zonde geen macht

meer over ons heeft, is juist dat wij niet onder de wet zijn, maar onder de genade. Het is één van de neigingen van de (religieuze) mens om voor zichzelf een systeem van regels te maken, om een 'goed' leven te garanderen. En steeds gaat het fout. Maar God gaat heel anders te werk:

- Hij veroordeelt het principe van de in ons wonende zonde (Rom. 8:3).
- Hij geeft aan ieder die in Christus geloofd een nieuwe natuur, die het goede wil (Joh. 3:6).
- Hij geeft aan ieder die het Evangelie van behoudenis geloofd heeft de Heilige Geest als kracht om dat te doen wat de nieuwe natuur wil doen (Rom. 8:4).
- Hij onderwijst ons niet door de wet, maar door de genade (Titus 2:12).

En dat is het mooie: God geeft ons een thema, of beter gezegd een Persoon Die ons leven en denken vervult: Christus.

Praktische voorbeelden

Sommigen beweren dat Christenen die zich niet aan de wet houden als gevolg daarvan gaan stelen, doden enz. Wanneer iemand zo denkt, dan heeft hij er nog weinig van begrepen hoe een Christen denkt en leeft. Laten we eens als voorbeeld nemen: 'U mag niet stelen'. De Heere Jezus heeft gezegd: 'Het is zaliger te geven, dan te ontvangen' (Hand. 20:35) – en daarbij gaat het om rechtmatig ontvangen, niet om stelen. Wanneer we deze woorden voor

ogen houden, willen we liever geven dan nemen. Dan gaan we al helemaal niet iets pikken dat van een ander is. Daarom zegt de apostel Paulus: 'Wie gestolen heeft, moet niet meer stelen, maar zich liever inspannen om met de handen goed werk te doen, om iets te kunnen delen met wie gebrek heeft' (Ef. 4:28). Is dat niet een veel hogere maatstaf dan 'Gij zult niet ...'?

Hetzelfde geldt voor het doden: Christus zette Zich ervoor in niemand schade toe te brengen; Hij ging het land door, terwijl Hij goeddeed en velen genas (Hand. 10:38). Lost dat niet de vraag op?

Zo ook met het huwelijk. Voor de Christen gaat het niet om een 'Gij zult niet echtbreken', maar hij heeft iets veel heerlijkers voor ogen, nl. dat het huwelijk een beeld van Christus en de Gemeente is (Ef. 5:22 e.v.). En zo zou je door kunnen gaan en laten zien dat de genade ons inderdaad onderwijst op alle gebieden van het leven, 'opdat wij in deze tegenwoordige wereld bezonnen, rechtvaardig en godvruchtig leven' (Titus 2:12).

Op deze manier zal een Christen de rechtvaardige eisen van de wet vervullen (Rom. 8:4), zonder dat dit zijn doel is. Want zijn doel is veel hoger: dat 'Christus in hem gestalte zal krijgen' doordat hij Christus' voorbeeld volgt (1 Petr. 2:21).

Michael Hardt

'Als u echter door de Geest geleid wordt, bent u niet onder de wet'

(Gal. 5:18).

De 10 geboden – voor Christenen zonder betekenis?

In het artikel 'De Christen en de wet' is duidelijk gemaakt dat en waarom de wet niet kan worden gebruikt voor onze redding, en ook niet als onze levensregel. Aan de hand van praktische voorbeelden werd ook duidelijk dat wij als Christenen de innerlijke betekenis van de 10 geboden in al hun wezenlijke aspecten vervullen, wanneer wij Christus, onze nieuwe Maatstaf, door de kracht van de Geest Zijn werk laten doen.

Wat hebben dan de letterlijke geboden in Exodus 20 en Deuteronomium 5 nog voor betekenis? Of algemener: welk nut kunnen wij uit de wetboeken in hun geheel halen? Zijn ze voor ons Christenen vandaag zinloos? Nemen we ze alleen maar aan als een historisch document dat alleen voor Israël geldt? Wanneer 'elk Schriftwoord' nuttig is tot lering (2 Tim. 3:16), wat hebben ons deze vele voorschriften en aanwijzingen dan te zeggen?

De vijf Boeken van Mozes – 'plaatjesboeken' voor vandaag

Paulus verweet de Galaten, die juist sterk in de wet geïnteresseerd waren, dat ze de wet niet kenden; ze kenden het niet als een boek dat ons onderwijst door gebeurtenissen en voorschriften die een geestelijke betekenis hebben (Gal. 4:21-31).

Zo zien wij door vergelijking bijvoorbeeld al heel snel dat de tabernakel¹ met de daar gebrachte offers ons waardevolle illustraties geeft, waardoor we Christus, Zijn offer en Gods wonen onder Zijn volk vandaag beter kunnen begrijpen (zie vooral Hebr. 9-10). Ook aan de gebeurtenissen tijdens de woestijnreis ontlenen wij lessen, zoals de les dat Christus het geestelijke voedsel voor Zijn volk is (1 Kor. 10:1-4).

Zo kunnen we ook de voorschriften over het openbare en privéleven, de oogst en de feesten in het land geestelijk toepassen.

Wij als Christenen vormen ook een volk. Wij moeten in ons gedrag tegenover God (dat is de eerste tafel van de wet) en tegenover onze medegelovigen en naasten (dat is de tweede tafel) overeenstemmen met onze nieuwe Maatstaf: Christus.

Daarom willen we in dit artikel de Tien Geboden eens als hulpmiddel gebruiken in een overdrachtelijke toepassing.

De Tien Geboden – een geestelijke aansporing voor Christenen

De Heere Jezus lichtte in de Bergrede (Matth. 5-7) aan de hand van een aantal voorbeelden de betekenis van de geboden toe. Hij liet zien dat toen de wet gegeven werd, de innerlijke instelling al belangrijker was dan de uiterlijke vervulling ervan.²

Laten we op deze denklijn blijven. Laten we tegelijk bedenken dat wij met Christus door Zijn werk aan het kruis meer verbonden zijn

¹ Gods woonplaats tijdens de woestijnreis van het volk Israël naar Kanaän tot aan de tempelbouw door Salomo.

² Vgl. vooral de aanscherping van het 6e gebod in Mattheüs 5:21-29.

dan de discipelen (voor wie de Bergrede bestemd was), en dat de Heilige Geest nu in ons woont. Dan zullen wij zien dat wij als Christenen, die van de wet bevrijd zijn, uit deze 10 geboden toch waardevolle toepassingen kunnen halen, o.a. over de vraag hoe we met elkaar omgaan als kinderen van God. Natuurlijk moet daarbij niet de wet, maar de Heilige Geest ons geestelijk leven tot ontplooiing brengen (zie 2 Kor. 3). Zo wordt deze tekst tot een 'voorbeeld van geloofsgehoorzaamheid'³, die de Heere graag bij ons wil zien.

U zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben

We denken direct aan de waarschuwing van de apostel Johannes: 'Kinderen, wees op uw hoede voor de afgoden' (1 Joh. 5:21). We zien hierin hoe actueel dit gebod is. Niet de opdracht om in de ene ware God te geloven is ons gevaar, maar het vullen van onze harten en gedachten met dingen die de Heere juist niet wil hebben.

Kennen wij onze afgoden? Laten wij ze dan vandaag nog verwijderen!

U zult u geen gesneden beeld maken

Wanneer wij de ene, ware God en onze Heere willen dienen, laten wij dat dan doen met het juiste 'Godsbeeld'. Bestaat niet het gevaar dat wij onze eigen voorstellingen ontwikkelen over God en over Zijn erediens? Ideeën die afwijken van het Woord van God ...? Bijv. het idee van een 'lieve God', zonder op Zijn heiligheid te letten? Of een strenge God, tot Wie wij nauwelijks durven bidden. Laten we de Heere vragen of we Hem in Zijn Woord evenwichtig mogen leren kennen, om Hem vervolgens eerbiedig te kunnen dienen met ons verstand en met inzicht.

³ F.W. Grant, *The Numerical Bible*, pag. 204

⁴ Of: leugenachtig, tot leugen.

⁵ Het is uiteraard wel belangrijk de dag van de Heere (de eerste dag van de week) waardig in te vullen, maar zonder er een soort 'Christelijke sabbat' van te maken. Daarvoor bestaat geen kant-en-klaarrecept, hiervoor wordt persoonlijke geloofskracht en eigen verantwoordelijkheid van een gezin gevraagd.

⁶ Alle andere geboden hadden een duidelijk doel (bijv. God op de juiste manier dienen, de naaste niet beroven); maar het sabbatsgebod was alleen een test voor eenvoudige gehoorzaamheid aan God.

⁷ In Exodus 20:11 wordt scheppingsrust uit Genesis 2:2 als motivatie gegeven; in Deuteronomium 5:15 is het de bevrijding uit Egypte.

U zult de Naam van de Heere, uw God, niet ijdel⁴ gebruiken

Een echte Christen zal waarschijnlijk nauwelijks de Naam van God zo gebruiken als vele van onze tijdgenoten – hoewel dat gevaar door voortdurend horen van zulke uitdrukkingen beslist aanwezig is.

Maar kunnen wij de Heere niet 'op onze lippen nemen' en tegelijk tóch dingen doen die afwijken van wat Hij wil? Of zelfs tegen Hem ingaan? Een zuster deelde me bijv. een keer mee dat haar in het gebed duidelijk was geworden dat ze haar haren kon laten knippen. Maar lees 1 Kor. 11:6-16! Er is bereidheid nodig om onszelf en onze meningen bij het licht van het Woord te onderzoeken, om zulke dwalingen in te zien en te belijden. Zijn wij daartoe bereid?

Gedenk de sabbatdag

Op geen enkele plaats in het Nieuwe Testament worden wij opgeroepen om de sabbat te houden.⁵ En toch heeft het sabbatsgebod ons veel te zeggen: de andere geboden dienden ook, zichtbaar naar buiten toe, tot eer van God en tot zegen van de mensen. Maar bij het sabbatsgebod werd bijna uitsluitend de eenvoudige gehoorzaamheid van het volk op de proef gesteld.⁶ Zij moesten hun God gehoorzamen, omdat Hij de Schepper en omdat Hij hun Verlosser⁷ was.

Zijn wij bereid om onze God te gehoorzamen? Niet uit dwang, maar in navolging van onze Heere, Die de geboden van Zijn Vader heeft gehouden en in Zijn liefde bleef (Joh. 15:10). Christenen mogen uit liefde gehoorzaam zijn!

Eer uw vader en uw moeder

Direct aan het begin van de tweede tafel van de wet, die gaat over het samenzijn als volk van God, wordt het probleem van het gene-

ratieconflict aangeroerd. Naast de letterlijke herhaling in Efeze 6:2 moeten we hier ook aan onze geestelijke ouders denken. Eren wij hen, doordat wij datgene in praktijk brengen wat zij ons voorleefden? Of trappen wij hun geestelijke, Bijbels gefundeerde erfgoed in de modder en lopen er overheen?

Zijn wij bereid ons bij een generatieconflict binnen de plaatselijke kring van broeders en zusters aan de oudsten te onderwerpen (1 Petr. 5:5)?

U zult niet doodslaan

Hebben wij nog nooit iemand gedood? Overbodige vraag ...?! Paulus schrijft: '... En zal zo de broeder die zwak is door uw kennis verloren gaan, een broeder voor wie Christus gestorven is?' (1 Kor. 8:11).

En de Heere laat in Mattheüs 5:21-26 zien hoe juist de haat in het hart het eigenlijke motief voor een moord is (zie ook 1 Joh. 3:15). Hebben wij alle medebroeders en zusters lief uit ongehuichelde broederliefde? En letten we ook kritisch op of ons gedrag misschien andere Christenen geestelijk te gronde zou kunnen richten?

U zult niet echtbreken

De relatie tussen God en Zijn volk wordt in het Oude Testament met een huwelijk vergeleken (vgl. ook Matth. 12:39). Israël heeft dit huwelijk veelvuldig gebroken. En de ergste vorm van dit 'overspel' door de Kerk wordt met een grote hoer (Op. 17:1) vergeleken. Hoe is het gesteld met onze eerste liefde tot de Heere Jezus (Op. 2:4)? Wordt ze langzamerhand minder? Of is ze al verkild? Laten we dan naar Hem terugkeren, Hem opnieuw in Zijn Woord ontdekken en Hem weer leren liefhebben!

U zult niet stelen

Ook in het Nieuwe Testament leren wij dat we niet mogen stelen. Maar tegelijkertijd leren wij dat we meer mogen doen, nl. inzien waar en hoe wij noodlijdende gelovigen kunnen helpen (Ef. 4:28). En hoe zit het met

diefstal onder Christenen? Hoe snel lopen wij gevaar om anderen van hun eer, hun aanzien te beroven, of ook hun geestelijke goederen als onze eigen ontdekkingen aan te prijzen!

U zult geen vals getuigenis afleggen

Deze uitspraak hangt nauw samen met de voorafgaande. Berichten wij correct, evenwichtig en op juiste toon over onze medebroeder? Of kleuren wij het verslag overeenkomstig onze persoonlijke zienswijze en plaatsen de broeder zo in een verkeerd licht? Hoeveel onheil is er daardoor al aangericht?!

Petrus roept ons in zijn eerste Brief op alle kwaadsprekerij af te leggen (1 Petr. 2:1). Laten we daarmee vandaag nog beginnen!

U zult niet begeren

De zegen van de ander ook te willen bezitten, kun je zeker positief waarderen als stimulans om eigen schatten in de hemel te verzamelen. Maar wanneer wij jaloers worden op het bezit en op dat waar de ander mee bezig is, zal dat onze vreugde wegnemen. We zullen dan onze medebroeder nauwelijks meer zo vriendelijk behandelen als eerst.

Laten we leren dankbaar te zijn voor wat de Heere in onze broeder of zuster kon bewerken. Dan zullen we tegelijk inzien welke taken en zegeningen de Heere ons zelf schenkt (Rom. 12:3 e.v.).

Wanneer wij de tien geboden (en ook andere teksten uit de wet) eens uit dit perspectief beschouwen als geestelijke aansporing, zal dat absoluut nuttig zijn voor ons samenleven als gelovigen. Het zal tegelijk ook dienen tot eer van onze grote God. Zo zal Christus in ons gestalte krijgen (Gal. 4:19) – een heerlijk doel voor ons allemaal!

Martin Schäfer

(N.a.v. gedachten van br. H.L. Heijkoop in het Duitse boek 'Aus dem Wort der Wahrheit').

Mannelijke & vrouwelijke sieraden

Vrouwen en meisjes tooien zich graag met sieraden. Dat zit hem in de aard van vrouwen. En de Bijbel ondersteunt dat ook. De vraag is echter: **Waarmee** moet een (jonge) zuster zich sieren? Met een ketting, armband, ring, make-up? En hoe zit het met de broeders?

Welke sieraden moeten vrouwen niet gebruiken?

De Bijbel geeft op deze vraag gelukkig een helder antwoord: 'Uw sieraad moet niet bestaan in iets uiterlijks: het vlechten van het haar, het dragen van gouden sieraden of het aantrekken van mooie kleren; maar

uw sieraad moet zijn de verborgen mens van het hart, met het onvergankelijke sieraad van een zachtmoedige en stille geest, die kostbaar is voor God' (1 Petr. 3:3 e.v.). Hier deelt God ons Zijn gedachten voor een Godvrezende zuster mee. Petrus noemt allereerst dat wat een vrouw niet moet doen om zich te tooien: ze moet niet proberen

met uiterlijke dingen een tijdelijke indruk op anderen te maken. Terwijl Paulus meer spreekt over de afzonderlijke sieraden (1 Tim. 2:9), spreekt Petrus over de gezindheid en wat een vrouw wel of niet moet doen. We begrijpen heel goed dat God niet wil dat je slordig gekleed gaat of zo ouderwets mogelijk. Als jonge vrouw zou je daarmee net zo goed negatief opvallen. Nee, je moet je netjes en met smaak kleden, maar zonder met je kleding of andere accessoires de aandacht naar jezelf te willen trekken.

Kleding, geen ontkleding!

Terloops wil ik hier graag opmerken dat het bij kleren niet om 'ontkleden', maar om 'bekleden' hoort te gaan. De mens moet zich – als gevolg van de zonde – bekleden en zo zijn naaktheid verbergen. Tegenwoordig willen velen juist het tegendeel bewerken: in plaats dat men zich bedekt met kleding, wil men zich min of meer bloot geven door een minimum aan bedekking. In de wereld heb je juist succes, wanneer je bij je kleding tot aan de grenzen van

naaktheid gaat. Maar daarmee zul je jouw Schepper niet blij maken ...

Petrus stelt trouwens ook geen lijst op van wat je niet mag dragen of hoe je kapsel moet zijn. Het gaat hem om de vraag *waarom* een zuster iets aantrekt. En er is zeker een aantal dingen die een zuster in de Heere niet hoort te dragen. Dat doet ze niet vanuit een bepaald wetticisme, maar omdat ze zich altijd afvraagt wat haar Heere behaagt.

Trouwens, het begrip 'versiering' in verband met 1 Petrus 3 is niet alleen wat we

spreekt Hij erover dat Hij zachtmoedig is (Matth. 11:29). Hij is het voorbeeld voor alle zusters (en broeders). Wanneer jullie als vrouwen door de zachtmoedigheid van de Heere gekenmerkt worden, volgen jullie de voetsporen van jullie Redder.

En als jullie daarbij nog een 'stille' geest hebben, die zich niet op de voorgrond dringt, dan krijgen jullie ál het welgevalen van jullie Meester!

Je hebt misschien een opgewekt temperament; dat hoeft je zeker niet weg te stoppen. Of een vastberaden optreden tegenover

nu als sieraden aanduiden; het omvat het hele verschijningsbeeld, 'de outfit' van een gelovige vrouw. Een horloge, een jas of een auto kunnen daarom (zo nuttig als ze kunnen zijn) ook beslist als 'sieraad' gezien worden.

Welk sieraad is voor God kostbaar?

Gelukkig stelt Petrus niet alleen de negatieve kant voor. Het is eigenlijk belangrijker waarmee geestelijke zusters zich wél mogen versieren. De zachte en stille geest is namelijk voor God 'erg kostbaar'.

De Heere Jezus heeft maar weinig over Zijn eigen gezindheid gezegd. Eén keer

personen in je beroep, school of waar dan ook. Maar de Heere wil je voor opdringerig, 'bazig' gedrag bewaren.

'De verborgen mens van het hart' in gelovige vrouwen zal zo in de omgeving tot een getuigenis zijn, misschien om je eigen man te winnen! En het blijft waar wat iemand geschreven heeft: 'Hoe geestelijker een zuster is, des te meer zal ze proberen op de achtergrond te blijven'.

In deze wereld ziet dat er heel anders uit. Doe iets goeds en spreek erover! Presenteer jezelf! Daarmee bevallen jullie echter jullie Heere niet. Voor Hem is het niet alleen kostbaar, maar *zeer* kostbaar, wanneer jullie in stilte, met terughoudendheid en vanuit een zachte en attente instelling bezig zijn.

Waar letten mannen op bij vrouwen?

Of dat ook voor jonge broeders ‘erg kostbaar’ is ...? Wanneer zij de Heere volgen, dan zullen ze niet allereerst naar het uiterlijk kijken, maar zich op deze innerlijke waarden richten. Maar dan is het nodig dat ze echt geestelijk gezind zijn. Zelfs de ervaren profeet Samuël liet zich door het uiterlijk van Isai's zonen misleiden. En ieder van ons loopt hetzelfde gevaar.

Wat is het mooi als ook jonge broeders hun toekomstige partner niet zoeken naar uiterlijke schijn, maar zoeken naar een uiterlijk terughoudend optreden en een goede geestelijke gezindheid. Die twee horen bij elkaar. Het is niet voldoende als je je uiterlijk niet opmaakt. Er hoort ook een gezindheid bij te komen die past bij deze vermaningen van de apostel!

Is het onderwerp sieraden ook iets voor mannen?

Nu zijn deze woorden van Petrus eigenlijk aan vrouwen gericht, niet aan mannen. Want kennelijk ging de Bijbelse schrijver ervan uit dat mannen niet zo zeer in de verleiding zouden komen om zichzelf uiterlijk ‘op te maken’.

Maar de huidige tijd is zo veranderd, dat je daarvan niet meer automatisch kan uitgaan. Als je eens wat meer optrekt met jongens die regelmatig de samenkomsten bezoeken, dan zul je vaststellen dat ook zij inmiddels buitengewoon veel tijd aan hun uiterlijk spenderen.

Jongeman, hoe sterk let jij op je uiterlijk?

Ook hier geldt: jongens en jonge mannen horen beslist niet slordig of zelfs slecht gekleed te gaan. Maar als vrouwen zich al niet uiterlijk moeten opmaken om bij

anderen of bij het andere geslacht te scoren, hoeveel te minder jonge mannen!

En hier spreek ik niet alleen over kleding, schoenen of een ketting, een ring of armband, maar ook over het haar. Hoeveel tijd er soms besteed wordt om met haargel een ‘optimaal’ kapsel te krijgen, is nauwelijks te geloven. Zoals gezegd: het gaat niet om een regeltje. Bepaald soort haar kun je praktisch alleen maar met haargel fatsoeneren. Maar moet het écht nu net deze ‘wet look’ en juist dit dure kapsel zijn?

Het innerlijke is veel belangrijker!

Natuurlijk zijn ook wij als mannen er niet mee klaar als ons uiterlijk maar in orde is. Wij moeten net zo goed door innerlijke waarden gekenmerkt worden. Daarbij noemt de apostel Paulus vooral de bezonnenheid, het voorbeeld van goede werken, een gezonde leer en geen aanstootgevende taal (Titus 2:6-8).

Door hoeveel leeg gepraat hebben wij, heb jij de Heere Jezus níet de eer gegeven die Hem toekomt? En was jij altijd een voorbeeld in wat je hebt gedaan? Over ons taalgebruik en onze manier van praten hoef ik verder niets te zeggen ...

Ten slotte herhaal ik nog eens dat het niet om een opsomming van formele voorschriften voor jonge of oudere gelovigen gaat. Wij allemaal moeten ons steeds weer oefenen in het licht van God en in de gemeenschap met onze Heere – oefenen om te doen wat Hem welgevallig is, en om alles waarin Hij geen vreugde kan hebben achterwege te laten.

Manuel Seibel

Lees ook eens het boek
‘Gods scheppingsorde’
van R.K. Campbell e.d.
Van harte aanbevelen!

Gods werk in cel en concentratiekamp (deel 2)

*I*n het vorige nummer verscheen deel 1 van het aangrijpende verslag van H.L. Heijkoop (iets ingekort) over zijn gevangenschap tijdens het Derde Rijk. Zijn geestelijke houding en de werking van Gods genade aan anderen vormen ook in het tweede deel een stimulans om op deze God te vertrouwen, Die wonderen doet.

In het concentratiekamp in Vught

Op 13 januari 1943 werden we met 250 man vanuit Amersfoort naar Vught gebracht. Op dat moment wisten we niet waar we heengingen. Zoals altijd gingen in Amersfoort de wildste geruchten, die varieerden tussen een concentratiekamp in Duitsland en een nieuw kamp in Nederland. Alles wat de SS deed of zei, werd gedegen besproken, om te zien of er ook een conclusie over de bestemming van het transport te trekken viel. We kregen een stuk brood mee voor onderweg. Ondanks de honger vonden wij het een slecht teken dat het rantsoen ten minste twee keer zo groot was als de normale dagelijkse portie. Dat wees op een lange reis, weg uit Holland ...

Toen wij in de trein zaten, lieten wij angstig op welke kant we op gingen. Naar Utrecht, dus niet naar Duitsland. In het algemeen haalden we opgelucht adem. Zo kwamen we in Vught. Na een mars van nauwelijks een uur, opgejaagd door de geweerkolven van de SS, kwamen we in het kamp. Het was inderdaad een nieuw kamp en nog lang niet klaar. Wij waren de eerste Hollandse gevan-

genen. Op de dag ervoor waren uit Duitse kampen 20 beroeps-criminelen aangekomen. Zij hadden de speciale opdracht gekregen om de Hollanders een lesje in discipline bij te brengen. Als ze dat goed zouden uitvoeren,

zouden ze vrijgelaten worden. Ze hebben het bevel inderdaad goed opgevolgd, wat in het eerste halfjaar honderden gevangenen het leven gekost heeft. Bij ons ging het zo dat ze ons onderworpen aan een lichamelijk onderzoek en alles afpakten, of het nu waardevol of waardeloos was, zelfs het eetgerei. Zo raakte ik een exemplaar van de 'Korte

Verklaring' over Leviticus 2 kwijt, dat ik in Amersfoort gekregen had en onder mijn kleren droeg.

De situatie was de eerste maanden in Vught veel slechter dan in Amersfoort. Niet alleen omdat het eten nog minder was. Want daar kwam nog eens bij dat de Duitse opzweepers ons de hele dag met knuppels in een moorddadig tempo aan het werk probeerden te houden, vooral de eerste dagen. Het ergste was dat we ook 's avonds en 's nachts geen rust hadden. Het was onmogelijk om met een paar man ook maar even bij elkaar te zitten om over geestelijke dingen te spreken.

Op de eerste dag kwam ik een paar gelovige predikanten tegen, die onder mij sliepen. Op de tweede of derde dag kwam ik broeder Gans jr. uit Eindhoven tegen. In het algemeen moest ons geestelijk contact zich beperken tot een kort woord, een handdruk of een opbeurend knikje.

Gods zorg voor Zijn kinderen

In één van de eerste weken was ik erbij, toen één van deze predikanten een paar vuistslagen in zijn gezicht kreeg, omdat hij net met een SS'er had gesproken. Hij had deze SS'er het Evangelie gebracht, wat een Duitse gevangene gezien had.

Iedereen die geestelijke hulp kon geven, werd stelselmatig vervolgd. Zo kwam al in de eerste dagen het bevel dat predikanten en geestelijken alleen maar in de zwaarste buitencommando's geplaatst mochten worden. Maar ook in deze periode konden wij Gods hand opmerken: een paar weken later kwam het bevel uit Berlijn dat deze mannen helemaal niet meer mochten werken, behalve als ze het zelf wilden.

Wanneer we eenvoudig zijn, zien we Gods zorg voor de Zijnen in duizend gebeurtenissen. In Vught zagen we dit op ontelbare manieren, ieder in zijn eigen leven. Toen we

op 13 januari aankwamen, werden ons de twee dunne dekens die we uit Amersfoort hadden meegekregen, afgenomen. We moesten zonder enige bedekking slapen. Er lag toen sneeuw en het vroom heel hard. Een week later kregen we een deken terug.

De meesten van ons hadden geen jas en geen ondergoed, of hoogstens lompen. Elke dag werd er drie keer appel gehouden, wat in totaal gewoonlijk een paar uur duurde. Bovendien moesten de meesten overdag buiten werken. In de maanden januari tot maart zijn we echter maar twee of drie keer natgeregend. Vanaf de week dat wij in Vught aankwamen, was het zó zacht en droog dat het iedereen opviel.

Ik sprak daarover eens met een ongelovige arts, toen wij naast elkaar op de appelplaats stonden, en zei dat we daarin toch Gods goede zorg voor ons konden zien, omdat het weer eigenlijk onnatuurlijk was. "Men kan het nauwelijks anders zeggen", antwoordde hij. Maar even later voegde hij eraan toe: "Maar de beide afgelopen winters waren zo verschrikkelijk streng; en als wij hier niet zouden zitten, dan waren het wel anderen". Het ongelovige hart gebruikt juist de sterkste bewijzen van Gods goedheid en van Zijn verhooring van gebeden van Zijn kinderen om het ongeloof te rechtvaardigen.

Het Philipscommando – eindelijk Bijbels!

Het kan als een buitengewoon voorrecht beschouwd worden dat de winter, die ten einde liep, heel zacht was. Elke dag hebben wij God daarvoor uit het diepst van ons hart gedankt.

Eind februari werd er gesproken over een nieuw commando, het Philips-commando. Dat moest iets heel moois worden. Daarbij zouden wij ons werk binnen veilige muren kunnen uitoefenen. En het werd ook inderdaad onze veilige bescherming tegen regen

Gods werk in cel en concentratiekamp

en kou, tegen naziterreur en het barbaarse gedoe van de kampofficieren en andere asociale individuen.

Maar de Philips-werkplaatsen zouden ook een hoofdkwartier worden vanwaar uit veel geestelijke energie het kamp zou binnenstromen. Want al gauw vormden zich daar groepjes gevangenen die 's middags samen een gedeelte uit de Bijbel lazen en overdachten, en die daarna in gezamenlijk gebed hun noden aan God voorlegden en Hem hun dank brachten. Wat ging daar een kracht van uit! Het prikkeldraad viel weg. We wisten ons ineens weer één met allen die binnen en buiten het kamp en de gevangenen hun knieën voor God bogen. We wisten ons weer sterk, omdat wij – zwak in ons zelf – het gebed als sterkste wapen hadden gehouden.

Ongeveer eind mei 1943 stroomden Bijbels en Nieuwe Testamenten bij tientallen het kamp binnen. Dankzij Philips en anderen werden de geboden van de Duitse kampleiding in dit opzicht met voeten getreden. Er bereikten ons hele pakketten met Bijbels, die ondanks de spiedende ogen van onze verraders onmiddellijk verdeeld werden.

Ook in de barakken waar wij de nacht doorbrachten, bleef de uitwerking hiervan niet uit. 's Avonds klommen de gevangenen bij elkaar in bed om de dag samen met het lezen van Gods Woord af te sluiten.

Wij voelden ons door Gods liefde gedragen. Zijn rijke beloften, neergeschreven in 'de Overeenkomst' die wij nu weer in onze handen hielden, golden ook voor ons. Gods Woord deed zijn werk in onze harten.

Helaas waren er ook onder de gelovigen mensen die psychisch 'aan de grond zaten' en de druk nauwelijks meer aankonden. Maar

dat was toch slechts een kleine minderheid. Bovendien mogen we niet vergeten dat zelfs de grootste geloofsheld ook ogenblikken van kleingeloof gekend heeft.

Niemand is in staat ook maar bij benadering aan te geven wat de geestelijke winst van deze jaren van onderdrukking in Vught geweest is. Door het leed zijn zij die Christus kenden, gegroeid en hebben geleerd zich af te zonderen; want veel in hun leven was eerst niet zoals het had moeten zijn. Daar hebben ze het ervaren en de belofte afgelegd dat God recht op *heel* hun leven en *al* hun kracht heeft. Daarom wilden ze hun leven met nog grotere liefde en nog meer volledige overgave in dienst van God stellen.

Zij die Christus niet als Redder van een gevallen wereld en als hun Redder kenden, hebben in deze grote nood over Hem horen spreken en van Hem horen getuigen. Van

dit uitgestrooide zaad is zeker veel tussen de dorren, op de weg of op steenachtige plaatsen gevallen (Matth. 13:1-9). Maar eens zal zichtbaar worden of en in hoeverre het Woord van God, dat daar in Zijn Naam werd doorverteld, tot eeuwige zegen geworden is.

Hendrik L. Heijkoop

De entree is betaald

'Niemand van hen kan zijn broeder metterdaad verlossen, hij kan God zijn losgeld niet geven. De losprijs voor hun leven is immers te kostbaar en zal voor eeuwig ontoereikend zijn' (Ps. 49:8-9).

'Dat zal ik nooit begrijpen', zei een dame, 'waarom iemand die ernaar streeft een eerzaam leven te leiden, geen groter recht heeft om in de hemel te komen dan een misdadiger'. Ja, maakt God dan werkelijk helemaal geen onderscheid?

Denk je eens in: jij wilt een tentoonstelling bezoeken. De entree bedraagt tien euro, en jij hebt nog maar vijf euro, terwijl ik helemaal niets heb. Wie wordt er dan volgens de regels toegelaten? Natuurlijk geen van beide.

Zo heeft ook een eerzaam mens niet meer recht op de hemel dan iemand die openlijk een slecht leven geleid heeft. Laten we nu eens aannemen dat we een gemeenschappelijke vriend hebben; hij ziet onze verlegenheid en betaalt voor ons beide de entree. Wat zal er gebeuren? We zullen beide op dezelfde manier binnenkomen. Dat is duidelijk.

Zo gaat het ook met de redding. Jezus Christus is gekomen om aan het kruis te sterven en de prijs te betalen voor onze toegang tot de hemel. Die toegang biedt Hij ons beide aan, omdat wij de prijs onmogelijk kunnen betalen. Jij moet er wel op letten dat jij je met je vijf euro niets verbeeldt. Je loopt dan het risico dat je de gratis toegangskaart weigert en helemaal niet binnenkomt!

De Heere Jezus Christus kan elk ogenblik komen, dan wordt de hemelpoort gesloten. Heb jij je toegangskaart al van Hem gekregen?

